

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(16 – 22 червня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	17
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	24
Центральні.....	24
Регіональні.....	62
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	69

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(16.06-22.06.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

16.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/16/oleksij-chernyshov-rozpochav-robochyy-vizyt-do-avstriyi/>

Олексій Чернишов розпочав робочий візит до Австрії

У межах візиту Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов зустрівся з Генеральним директором Федерального агентства з питань прийому та підтримки й за сумісництвом Координатором з питань біженців Андреасом Ахрайнером, а також Послом Герхардом Зайлером із Федерального міністерства європейських та міжнародних справ Республіки Австрія.

Сторони обговорили взаємодію та посилення співпраці між державами у таких напрямках, як захист і підтримка українців в Австрії, продовження дії тимчасового захисту громадян України у ЄС і механізми добровільного повернення українців.

Також у Відні Олексій Чернишов зустрівся з представниками австрійської ініціативи «Train of Hope».

«Ця організація надає базову підтримку переміщеним особам з України в Австрії, допомагає адаптуватися та отримати необхідні послуги в перші дні прибуття. Обговорили можливості для подальшої співпраці», — зазначив Віцепрем'єр-міністр України.

17.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/17/oleksij-chernyshov-vidkryv-forum-human-capital-dimension-at-the-urc-2025-focusing-on-return-and-recovery-u-kyievi/>

Олексій Чернишов відкрив форум «Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery» у Києві

Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов відкрив форум «Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery», який проходить 17 червня у Києві.

У своїй промові Олексій Чернишов наголосив, що люди є головною цінністю і рушієм відновлення України, а єдність українського народу — ключове завдання Міністерства національної єдності України.

«Питання повернення наших громадян напряму пов'язане з одним із ключових викликів для нашої держави — демографічним. За прогнозом ООН, зниження кількості населення України продовжиться. Тож у держави

попереду багато роботи, щоб змінити цю тенденцію», — зазначив Олексій Чернишов.

Водночас Віцепрем'єр-міністр підкреслив, що разом із представниками діаспори й еміграційних хвиль минулих років маємо глобальну спільноту українців за кордоном — понад 25 мільйонів. Для України це великий виклик, але і великі можливості.

«Ми чітко розуміємо, що після досягнення сталого миру маємо зробити акцент на економічному розвитку, залученні інвестицій, термінових реформах і створенні робочих місць. Лише процвітаюча, ефективна й успішна Україна стане мотивацією для наших людей ухвалювати рішення про повернення додому», — наголосив Олексій Чернишов.

Віцепрем'єр-міністр додав, що форум є важливою частиною підготовки до Ukraine Recovery Conference 2025 та об'єднав представників влади, громадянського суспільства, міжнародних партнерів, медіа, експертів і лідерів думок.

Захід організовано Міністерством національної єдності України за підтримки БФ «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» та Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) на платформі Громадської спільки Центру економічного відновлення.

17.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/17/oleksij-chernyshov-zustrivsyia-z-kerivnyctvom-mizhnarodnogo-czentru-z-rozvytku-migracijnoyi-polityky-icmpd/>
Олексій Чернишов зустрівся з керівництвом Міжнародного центру з розвитку міграційної політики (ICMPD)

Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів зустріч із новообраною Генеральною директоркою International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) Сьюзан Рааб і діючим керівником організації Міхаелем Шпіндельеггером.

Зазначимо, що ICMPD розробляє і впроваджує міграційні політики у співпраці з урядами країн Європи, Центральної Азії, Близького Сходу та Північної Африки. Її експертиза особливо важлива для держав, які шукають збалансовані рішення у сфері міграції, інтеграції та повернення громадян.

Під час зустрічі сторони обговорили стан реалізації спільних ініціатив, зокрема відкриття Центру єдності в Чехії.

«Це рішення офіційно закріплено Спільною декларацією, яку я підписав разом із Першим віцепрем'єр-міністром — Міністром внутрішніх справ Чеської Республіки Вітом Ракушаном 5 травня цього року», — зазначив Олексій Чернишов.

Наразі триває активна підготовка до запуску Центру єдності у Празі.

«Команди Міністерства національної єдності України та ICMPD перебувають у постійному контакті для узгодження всіх організаційних і процедурних питань. Також готуємося до спільної роботи в Берліні. Вдячний ICMPD за послідовну підтримку України!» — резюмував Олексій Чернишов.

18.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/18/rozvytok-czentriv-yednosti-ta-stvorenniya-spryyatlyvyh-umov-dlya-bezpechnogo-i-dobrovilnogo-povernennya-ukrayinciv-mvs-avstriyi-ta-ministerstvo-naczionalnoyi-yednosti-ukrayiny-domovylysyapoglyblyuva/>

Розвиток Центрів єдності та створення сприятливих умов для безпечного і добровільного повернення українців: МВС Австрії та Міністерство національної єдності України домовилися поглиблювати партнерство

Результатом зустрічі Віцепрем'єр-міністра — Міністра національної єдності України Олексія Чернишова з Міністром внутрішніх справ Австрійської Республіки Герхардом Карнером і роботи команд міністерств стала домовленість про наступні кроки. Про це йдеться у спільній заяві сторін.

МВС Австрії визнає та підтримує ініціативу Міністерства національної єдності щодо створення Центрів єдності як інноваційних платформ для сприяння діалогу, стійкості та суспільної згуртованості. У цьому контексті обидві сторони визнають важливість таких ініціатив для просування інклюзивного відновлення і сталого розвитку.

Сторони також наголошують на важливості створення сприятливих умов для безпечного та гідного добровільного повернення і реінтеграції переміщених осіб в Україні. У цьому зв'язку обидві сторони підкреслюють свій намір досліджувати можливості спільних зусиль, зокрема в межах Центрів єдності, для підтримки тих, хто повертається, шляхом забезпечення доступу до послуг, інформації та інструментів підтримки на рівні громад.

19.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/19/pid-chas-robochogo-vizytu-do-yes-oleksij-chernyshov-proviv-zustrichi-z-predstavnykami-rady-yevropy/>

Під час робочого візиту до ЄС Олексій Чернишов провів зустрічі з представниками Ради Європи

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов у межах робочого візиту до країн Європейського Союзу провів низку зустрічей із представниками Ради Європи (РЕ).

Зокрема, Віцепрем'єр-міністр зустрівся з Генеральним секретарем Конгресу місцевих і регіональних влад РЄ Мат'є Морі.

Сторони обговорили подальшу підтримку України Конгресом. Зокрема, йшлося про залучення керівників громад і регіональних влад до підтримки українців, в тому числі в контексті створення Центрів єдності у Європі.

Також Віцепрем'єр-міністр України мав зустріч із Комісаром Ради Європи з прав людини Майклом О'Флаєрті. Під час зустрічі обговорили стратегічний документ щодо України, який наразі розробляє команда Комісара.

«Домовилися продовжувати спільну роботу, результатом якої може бути відображення пріоритетів Міністерства національної єдності України в цьому документі», — зазначив Олексій Чернишов.

19.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/19/oleksij-chernyshov-zustrivsya-z-delegacziyeyu-yevropejskogo-parlamentu/>

Олексій Чернишов зустрівся з делегацією Європейського парламенту

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів робочу зустріч із делегацією Європейського парламенту до Парламентського комітету асоціації Україна — ЄС.

Участь у зустрічі взяли Голова Делегації Пекка Товері, постійний доповідач по Україні Міхаель Галер, євродепутат Тейс Рютен, а також представник секретаріату Делегації Ален Креспіне.

Сторони обговорили розвиток мережі Центрів єдності як системного інструменту підтримки громадян України у країнах ЄС. Особливу увагу зосередили на важливості підтримки цієї ініціативи ключовими інституціями Європейського Союзу.

Крім того, Міхаель Галер поінформував про підготовку звіту по Україні. Очікується, що документ буде опублікований найближчим часом.

Окремо учасники зустрічі обговорили необхідність створення структурованого механізму для добровільного повернення українців, коли дозволить безпекова ситуація. Це включає консультування щодо повернення, підтримку з житлом і працевлаштуванням, визнання навичок та освіти, а також координацію з інституціями й урядами країн ЄС.

16.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ukraina-ta-svitovyi-bank-obhovoryly-novu-prohramu-zhytlovoi-pidtrymky-dlia-vpo-z-tot>

Україна та Світовий банк обговорили нову програму житлової підтримки для ВПО

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України - Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба зустрівся із Глобальним директором департаменту з питань міського розвитку, стійкості та земельних ресурсів Світового банку паном Міном Чжаном.

Зустріч проходила в межах місії Світового банку, присвяченої розвитку спільних проєктів у сфері житлової політики, зокрема реалізації ініціативи HOPE та запуску нових програм.

Олексій Кулеба подякував партнерам за тривалу та системну підтримку України. Адже сьогодні спільний проєкт HOPE – «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей» – є одним із ключових елементів урядової політики у сфері відновлення житлового фонду.

«HOPE став інструментом, який дозволяє допомагати швидко, прозоро і в масштабах всієї країни. Сьогодні ми говоримо про розширення цього проєкту і готуємо нові рішення. Мова йде про нову програму підтримки для внутрішньо переміщених осіб із тимчасово окупованих територій. Вона має дати людям можливість придбати житло замість втраченого на ТОТ. Це про справедливість і про державну відповідальність», – зазначив Олексій Кулеба.

Завдяки цьому проєкту вже понад 94 тисячі українських родин отримали компенсації для відновлення пошкодженого житла через механізм «Відновлення». У травні Світовий банк та Мінрозвитку підписали угоду про додаткове фінансування в обсязі 84 млн доларів, що дозволить підтримати ще близько 25 тисяч родин.

Міністерство також розпочало підготовку до нового етапу – капітальної відбудови. У квітні затверджено перелік із 194 багатоквартирних будинків у п'яти територіальних громадах, які будуть відновлюватися в межах проєкту HOPE. Для запуску будівельних робіт у першому кварталі 2026 року розглядається питання залучення додаткових 185 млн доларів. Відповідні пропозиції вже передано Світовому банку.

Окремим напрямком розмови стала нова ініціатива Мінрозвитку житлової підтримки для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій. Програма передбачає надання житлових ваучерів, які можна буде використати на придбання житла, перший внесок за іпотекою або погашення іпотечного кредиту. Допомога надаватиметься поетапно: спочатку – учасникам бойових дій та родинам загиблих захисників, далі людям з інвалідністю, багатодітним родинам і дітям-сиротам, на завершальному етапі – іншим категоріям ВПО.

Під час зустрічі також обговорено:

- Підготовку до залучення фінансування ЄС: очікується підписання гарантійної угоди між Європейською Комісією та Світовим банком, що дозволить залучити 215 млн євро в межах Інвестиційної рамки Україна–ЄС (UIF) для розширення програми «Відновлення».
- Розвиток цифрової інфраструктури: Україна ініціювала залучення 10 млн доларів США на розвиток містобудівного кадастру – цифрової основи для реалізації ключових програм відновлення, просторового планування та впровадження BIM-технологій.
- Стратегію житлової політики: створено робочу групу, яка вже провела перше установче засідання. Мінрозвитку розраховує на експертну участь Світового банку у розробці цього стратегічного документа.

Разом із паном Міном Чжаном у рамках місії Світового банку в Україну прибули експерти з фінансування, міського розвитку та інфраструктури з Австрії, США, Франції, Грузії та Австралії.

Команду Мінрозвитку представляли Перша заступниця Міністра розвитку громад та територій Альона Шкрум, а також заступниці Міністра розвитку громад та територій Наталія Козловська та Марина Денисюк.

Довідково: Проєкт НОРЕ реалізується за підтримки Світового банку (що діє як адміністратор Мультидонорського трастового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України) для забезпечення українців компенсацією за пошкоджене житло. Він є частиною системної політики Уряду у сфері житлового відновлення та інтегрований у програму «Відновлення».

16.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/stiikist-derzhavy-pochynaietsia-z-terytorialnykh-hromad-nataliia-kozlovska>

**«Стійкість держави починається з територіальних громад» –
Наталія Козловська**

Заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська взяла участь у Парламентському форумі-діалозі «Українці за кордоном: виклики, підтримка та повернення», що пройшов у Хмельницькому.

У фокусі обговорень: питання правового, соціального, освітнього та економічного забезпечення українців за кордоном, а також їхнього повернення в Україну.

Окрему увагу також приділили підтримці внутрішньо переміщеним особам (ВПО).

“Наразі в Україні зареєстровано 4,6 млн внутрішньо переміщених осіб. Це найбільша міграція в сучасній історії України. І сьогодні ключове завдання Міністерства – створити умови для їхнього гідного повернення, реінтеграції, всебічного розвитку та нових можливостей. Ключову роль у цьому процесі відіграють територіальні громади, саме громади є фундаментом держави у період війни», – зазначила Наталія Козловська.

Вона підкреслила, що саме громади є точкою відліку для відновлення країни — тут відбудовують школи й дороги, створюють робочі місця для внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повертається додому з-за кордону.

Однією з ключових тем стало вирішення житлових і соціальних питань переселенців. Міністерство розвитку громад та територій працює над комплексною програмою підтримки ВПО. Вона охоплює доступні житлові рішення, економічну підтримку, працевлаштування, освітні та перекваліфікаційні можливості, медичні послуги, а також допомогу дітям і молоді, які виїхали з тимчасово окупованих територій або повернулися з депортації. Паралельно ведеться робота над створенням єдиної системи цифрових сервісів для ВПО, яка спростить доступ до соціальної підтримки та полегшить інтеграцію в нові громади.

А наступним етапом вдосконалення державної політики у сфері захисту прав ВПО стане нова Стратегія державної політики щодо внутрішнього переміщення до 2028 року – над нею вже працюють в Уряді. Також Наталія Козловська зауважила: потрібна система верифікації та актуалізації даних ВПО, щоб забезпечити підтримку тим, хто дійсно її потребує.

Участь у Форумі також взяли представники Офісу Президента України, Уряду, Верховної Ради, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадського сектору. Захід організувала Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань майнових та немайнових прав ВПО та інших осіб, постраждалих внаслідок агресії РФ.

17.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/na-vinnychchyni-za-pidtrymky-ieib-vidnovyly-sadok-v-iakomu-navchaiutsia-dity-z-rodyn-vpo>

На Вінниччині за підтримки ЄІБ відновили садок, в якому навчаються діти з родин ВПО

Дитячий садок у селі Уланів Вінницької області відновив роботу після капітального ремонту, який провели за фінансової підтримки кредитної установи ЄС — Європейського інвестиційного банку (ЄІБ).

Дитячий садок «Берізка» відвідують понад 110 дітей віком від двох до шести років, серед них — багато дітей з родин внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Вартість реконструкції склала 420 тис. євро.

«Відновлення доступу до освіти є спільним пріоритетом з нашими європейськими партнерами. Разом ми відбудовуємо критичну соціальну інфраструктуру та впроваджуємо сучасні енергоефективні рішення, які роблять громади стійкішими», – зазначив Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

В рамках проекту реконструкції будівля садочка була повністю теплоізована та оснащена енергоефективними вікнами та дверима – модернізація, яка є особливо важливою в умовах повномасштабного вторгнення, оскільки дозволяє зменшити споживання електроенергії та витрати на комунальні послуги.

У дитячому садку також облаштовано новий металевий дах, відремонтовано ганки та встановлено два пандуси, які забезпечують зручніший вхід, зокрема для дітей і батьків.

«Відремонтований дитячий садок демонструє, як ЄІБ підтримує довгострокове відновлення України: ми інвестуємо у стійку, енергоефективну інфраструктуру, яка зміцнює громади та забезпечує стабільне надання життєво важливих послуг для громадян», – сказала Віцепрезидентка ЄІБ, відповідальна за діяльність банку в Україні, Тереза Червінська.

Реконструкція садочка тривала з травня 2024 року по червень 2025 року в межах «Програми з відновлення України» – спільної ініціативи ЄС та ЄІБ, що реалізується у партнерстві з Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством фінансів, а також Вінницькою обласною військовою адміністрацією та Уланівською сільською радою за технічної підтримки Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

«Дитячий садок «Берізка» на Вінниччині — яскравий приклад того, як підтримка ЄС, що надається через програми відновлення ЄІБ, уже приносить відчутні результати. Разом з Україною ми відновлюємо базові послуги, зміцнюємо громади та будуємо майбутнє для наступного покоління», – підкреслив Керівник програм співробітництва Представництва ЄС в Україні Штефан Шльойнінг.

Це один із семи проектів з відновлення у Вінницькій області, які реалізуються за підтримки ЄІБ. Загальний обсяг інвестицій становить 7,6 млн євро. Серед них – реконструкція чотирьох шкіл, двох об'єктів водопостачання та водовідведення, а також центру надання адміністративних та громадських послуг. Лише у 2024 році було завершено три об'єкти — зокрема дві школи у Стрижавці та каналізаційний напірний колектор у Жмеринці.

«Завдяки поєднанню українських громад із фінансовими інструментами ЄІБ, ПРООН сприяє тому, щоб процес відновлення дійсно був орієнтований на громади — коли місцева влада сама визначає, як найкраще використати підтримку ЄС для реалізації власних пріоритетів у відбудові», – зазначив Постійний представник ПРООН в Україні Яко Сільє.

18.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/pratsiuemo-nad-zhytlovoi-prohramoiu-dlia-veteraniv-ta-liudei-iz-tot-oleksii-kuleba>

*Працюємо над житловою програмою для ветеранів та людей із ТОТ,
– Олексій Кулеба*

У Києві пройшов воркшоп “На шляху розробки Державної стратегії житлової політики”. Захід організували Міністерство розвитку громад та територій України разом із Групою Світового банку, яку представляв глобальний директор з питань міського розвитку, стійкості та земельних ресурсів - пан Мін Чжан. Основна мета: спільне бачення основних засад Державної стратегії житлової політики.

Захід відкрив Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба. Він подякував всім присутнім за участь попри нічний масований обстріл країни. Віцепрем'єр-міністр наголосив, що в умовах повномасштабної війни, питання житлової політики є пріоритетним.

«Сьогодні у центрі уваги – житлова політика. Не як окрема галузь чи документ, а як питання, що стосується мільйонів людей у всіх регіонах України. Це не лише про будівництво чи фінансові механізми. Це відповідь на складну реальність, у якій ми живемо вже четвертий рік поспіль, в умовах повномасштабної війни.

Саме тому житлова політика має змінити фокус. Маємо створити відкрите, чесне, збалансоване поле, де кожен — молодь, військові, родини з дітьми, ветерани, внутрішньо переміщені родини – розуміють, які є можливості, як ними скористатися, і що гарантує держава”, – зазначив Олексій Кулеба.

Він також наголосив, що важливим компонентом Державної стратегії житлової політики буде програма компенсацій для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій та учасників бойових дій.

“Важливим фокусом Мінрозвитку є житлова політика щодо ветеранів війни та людей із тимчасово окупованих територій. Станом на зараз вони не мають доступу до компенсації втрат житла. Ці люди фактично виключені з чинних механізмів, і тому ми маємо діяти вже зараз. Днями у нас була зустріч зі Світовим банком, де ми обговорили початок спільної розробки програми для підтримки ВПО із тимчасово окупованих територій. Наша ініціатива передбачає надання житлових ваучерів, які можна буде використати для купівлі житла, першого внеску за іпотекою або погашення частини кредиту. Спільно зі Світовим банком маємо напрацювати механізми проєкту та презентувати на загал”, – зазначив Олексій Кулеба.

Своєю чергою Мін Чжан висловив готовність підтримати Україну у розробці Державної стратегії житлової політики.

“Сьогоднішній захід – це не просто початок розробки стратегії. Це заклик до дії для всіх. Світовий банк має досвід підтримки урядів у різних країнах у формуванні житлової політики й готовий поділитися знаннями та експертизою. Ми готові підтримати Україну на цьому шляху, як фінансово, так і аналітично, технічно та стратегічно”, - сказав Глобальний директор Світового банку з питань міського розвитку, стійкості та земельних ресурсів - пан Мін Чжан.

Заступниця Міністра Наталія Козловська презентувала напрацювання структури майбутньої Стратегії, розроблену спільно з міжнародними партнерами та представниками уряду. Вона має враховувати:

Реальну доступність житла — через розвиток орендного ринку, запуск ефективних фінансово-кредитних інструментів, удосконалення іпотечних програм.

Справедливу участь держави у вирішенні житлових питань для ветеранів, військових, ВПО, багатодітних родин, молоді.

Розвиток інституційної спроможності місцевої влади — громади мають отримати дієві інструменти для реалізації житлової політики на місцях.

Залучення міжнародних партнерів, бізнесу, експертного середовища — для формування збалансованої, сталої моделі.

Відкритість у житловій політиці, що зокрема передбачатиме створення єдиної електронної інформаційно-аналітичної житлової системи.

Під час воркшопу відбулись 4 панельні дискусії, де обговорили:

- ключові проблеми і виклики житлової політики, а також заходи щодо прозорості процедур доступу до житла;
- потреби у відновленні житлового фонду та реформи у сфері управління багатоквартирними будинками;
- формування нових підходів до містобудування і розвитку громадського простору;
- справедливу участь держави в забезпеченні окремих категорій населення доступу до житла.

Крім команди Мінрозвитку та Групи Світового банку, участь у воркшопі взяли представники Верховної Ради, Асоціації міст України, офісу Ради Європи та Єврокомісії, представництва ООН та інших міжнародних організацій.

Довідково: розробка Державної стратегії житлової політики вже стартувала – 10 червня відбулась перша установча зустріч робочої групи. Формування Державної стратегії житлової політики є вимогою Плану для України (Ukraine Facility), визначена в рамках Реформи 7 ("Забезпечення доступу до житла для осіб, які його потребують").

19.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/liudy-holovna-tsinnist-u-stolytsi-proishov-forum-z-pidhotovky-do-urc-2025>

Люди – головна цінність: у столиці пройшов форум з підготовки до URC 2025

Участь у форумі «URC 2025: Human Capital Dimension. Focusing on Return and Recovery» взяла заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська.

У фокусі обговорень: довгострокові рішення для громадян, які через війну виїхали за межі України; реінтеграція українців, які повертаються з-за кордону, та внутрішньо переміщених осіб; розвиток доступного житла та соціальних сервісів для ВПО; підтримка зайнятості та перекваліфікації, а також питання культурної ідентичності в умовах міграції.

Наталія Козловська взяла участь у панельній дискусії «Збереження та розвиток людського капіталу в Україні: соціальна політика та житло». У своєму виступі вона підкреслила: забезпечити повернення українців з-за кордону та реінтеграцію внутрішньо переміщених осіб неможливо без комплексної реформи житлової політики.

«Першим та ключовим етапом є прийняття Закону України “Про основні засади житлової політики”, який має замінити Житловий кодекс, прийнятий ще за радянських часів. Його вже розглядає Верховна Рада. Наступним кроком стане розробка Державної житлової стратегії – цей документ визначатиме нову модель житлової політики в Україні – відкрити, прозору, фінансово життєздатну та адаптовану до викликів воєнного часу. З особливим фокусом на ВПО, ветеранах, молоді, багатодітних родин. Окремим її компонентом стане житлова програма для внутрішньо переміщених осіб з ТОТ», – зазначила Наталія Козловська.

Закон України «Про основні засади житлової політики» встановить прозорі й ефективні механізми забезпечення житлом громадян, що потребують державної підтримки. Законопроект передбачає зміну підходів до житлової політики, а саме:

- Перехід від безоплатного надання житла до гнучкої моделі соціальної оренди з можливістю субсидування.
- Заміна паперових черг на цифрові: реєстри для прозорого обліку потреб.
- Модернізація житлового фонду через державно-приватне партнерство для будівництва енергоефективних будинків.
- Запровадження доступних іпотечних програм, зокрема для молоді, ВПО, багатодітних сімей та ветеранів.

Участь у форумі «URC 2025: Human Capital Dimension. Focusing on Return and Recovery» взяли представники Уряду, Верховної Ради, громадських

організацій, а також міжнародні партнери, бізнес-спільнота та експерти аналітичних центрів. Захід організувало Міністерство національної єдності України за підтримки БФ «Стабілізайшн Суппорт Сервісез» та Агентства ООН у справах біженців в Україні.

18.06.2025

Міністерство соціальної політики України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/oksana-zholnovych:-investytsiyi-v-lyudynu-mayut-staty-osnovoyu-vidnovlennya-ukrayiny>

Оксана Жолнович: Інвестиції в людину мають стати основою відновлення України

У межах національного форуму «Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery» Міністр соціальної політики України Оксана Жолнович представила бачення трансформації соціальної політики в умовах війни. Форум є важливою частиною підготовки до Ukraine Recovery Conference 2025 та об'єднав представників влади, громадянського суспільства, міжнародних партнерів, медіа, експертів та лідерів думок.

Відкриваючи захід, Віце-прем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов наголосив, що люди є головною цінністю і рушієм відновлення України, а сила українського народу в єдності. Він додав, що питання повернення громадян напряму пов'язане з одним із ключових викликів для держави — демографічним.

Своєю чергою Міністр соціальної політики України Оксана Жолнович зазначила, що сьогодні формується нова філософія соціальної підтримки. Система вже функціонує як платформа підтримки і розвитку людського потенціалу, а не лише як інструмент розподілу коштів.

«Інвестиції в людину мають стати основою відновлення України. Соціальна підтримка — це не тільки виплати в кризовій ситуації, а і комплекс послуг, що допомагають людині вийти з кризи. Психосоціальна допомога, перекваліфікація, догляд, адресна фінансова підтримка — усе це є частиною нової моделі. У фокусі — створення середовища, в якому формується інтелектуально, фізично й економічно спроможне суспільство. Дякую усім нашим міжнародним партнерам за підтримку у впровадженні змін», — сказала Оксана Жолнович.

Міністерство соціальної політики вже впроваджує нові рішення для гідного догляду, оновлює законодавство для людей з інвалідністю, закуповує соціальні послуги у різних надавачів, а не лише в державних установах. Такий підхід дозволяє будувати гнучку, якісну та людиноцентричну систему, що відповідає сучасним викликам.

Міністр додала, що Україна сьогодні — це унікальне місце сили та практик, народжених у час викликів війни. Це не просто нові напрацювання — це масштабні трансформації та внесок у стійкість усієї Європи.

10 липня в Римі команда Міністерства презентує новий підхід до формування політик у межах міжнародної конференції з питань відновлення України — URC 2025.

Довідково: Форум «Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery» організований Міністерством національної єдності України на платформі Центру економічного відновлення за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) і Stabilization Support Services.

19.06.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/derzhavna-sluzhba-zainiatosti-70-vpo-iaki-zvernulyasia-do-sluzhby-znakhodiat-robotu>

Державна служба зайнятості: 70% ВПО, які звернулися до Служби, знаходять роботу

31 березня 2022 року і по сьогодні Державна служба зайнятості працевлаштувала майже 124 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Торік їх кількість склала майже 42 тисячі осіб, з початку цього року – 19,3 тисячі.

Не всі внутрішньо переміщені особи бажають отримувати статус безробітного, чимало з них звертаються за послугами одноразово і отримують всі необхідні консультації без реєстрації безробітним.

Це можуть бути роз'яснення про отримання грантів, способи самостійного пошуку роботи через Єдиний портал вакансій, який служба зайнятості створила для зручності своїх клієнтів, а також інші консультаційні послуги.

Таких з 2022 року було 241 тисяча осіб, з них виявили бажання отримати статус безробітного – 180 тисяч. Спеціалісти центрів зайнятості знайшли роботу для майже 124 тисяч. Тобто, майже 70% ВПО, які шукали роботу через центри зайнятості, працевлаштовані.

Цього року загалом за послугами зверталися майже 59 тисяч внутрішньо-переміщених осіб, з них 43 тисячі отримували статус безробітного. З цієї кількості 19,3 тисячі осіб вже працевлаштовано, тобто майже 45%. Проте, варто врахувати, що 1,8 тисячі скористалися послугою ваучер на навчання, і чимало з них саме зараз проходять перекваліфікацію для здобуття кращої освіти та можливості отримати привабливішу вакансію в майбутньому. 3,6 тисячі ВПО з цією ж метою проходять підвищення кваліфікації в центрах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості. Окрім цього, 600 осіб вже отримали гранти та мікрогранти на відкриття власного бізнесу і створення нових робочих місць.

Також варто відзначити, що до тимчасових робіт залучено 1,3 тисячі ВПО, також з початку року на суспільно корисні роботи направлено 12,4 тисячі таких осіб.

18.06.2025

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoring-doderzhannya-prav-vpo-na-rivnenshchini

Моніторинг дотримання прав ВПО на Рівненщині

Спеціалісти Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини Тетяна Українець, Артем Черняк та Микола Пилипчук 13.06.2025 здійснили моніторинг дотримання прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які проживають у с. Мирогоща.

Встановили, що будівля МТП одночасно розміщує ВПО та використовуються за своїм функціональним призначенням, як гуртожиток для студентів закладу.

За реагування Уповноваженого розпочате виконання ряду наданих рекомендацій від 06.06.2024:

Благодійна організація БФ «Рокада» в рамках Міжнародної технічної підтримки (МТП) надала будівельні матеріали;

- проведений косметичний ремонт в кухні та кімнатах;
- мешканців МТП забезпечено електроплитою.

Усі ВПО проживають на безкоштовній основі відповідно до укладених договорів закладам компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 11.03.2022.

Умови в МТП хороші: в гуртожитках чисто, в кімнатах наявні необхідні меблі, постільна білизна, подекуди – холодильники та телевізори; сліди плісняви відсутні.

На кожному з поверхів МТП наявні по два санвузли (з кількома рукомийниками та унітазами) та кухня з необхідною побутовою технікою та кухонним інвентарем.

На першому поверсі облаштована пральня з трьома пральними машинами та душовою кімнатою.

В МТП наявний вогнегасник, план евакуації, стенд з корисною для ВПО інформацією, аптечка ПМД; проте відсутня протипожежна сигналізація.

З проблемних питань:

- МТП на базі гуртожитків Мирогощанського аграрного фахового коледжу не облаштовано засобами безперешкодного доступу до загальних приміщень для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

В межах моніторингу:

- провели анонімні опитування мешканців МТП – усі опитані задоволені умовами проживання. Скарги на порушення прав від ВПО не надходили.

Провели інформування мешканців МТП про діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

За результатами моніторингового візиту будуть складені детальні звіти із наданням відповідних рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків.

Місцеве самоврядування

17.06.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/pershi-62-rodini-z-mariupolja-zaselilisja-u-nove-soczhitlo-u-dnipri>

Перші 62 родини з Маріуполя заселилися у нове соцжитло у Дніпрі

Житло залишається найгострішим питанням для сотень тисяч маріупольців, чиї домівки зруйновано або залишилися в окупації. Команда міського голови Маріуполя Вадима Бойченка працює над розв'язанням цієї проблеми для громади міста. Так у Дніпрі вже створено два об'єкти соціального житла для 263 родин з Маріуполя. Нещодавно відкрили третій об'єкт соцжитла, де невдовзі зможуть оселитися ще 192 родини. Сьогодні ж перші 62 сім'ї отримали ключі від комфортних квартир-студій.

«Кожен ключ, який ми передаємо — це не просто ключ від квартири. Це ключ до нової надії, до відчуття безпеки та довіри до майбутнього. Це наш спільний крок до відродження, крок до того, щоб українці залишалися в країні, попри всі випробування. Ми працюємо не тільки над такими тимчасовими рішеннями, а й спільно з урядом України над довгостроковою стратегією — будівництвом нового соціального житла європейського зразка. Наша мета — не просто підтримати, а зберегти та повернути наших людей додому, в Україну», — наголосив міський голова Маріуполя Вадим Бойченко.

За словами маріупольців, соціальне житло є суттєвою підтримкою для них. Це не просто дах над головою — це фундамент, який допоможе повернутися до нормального життя. Серед тих, хто отримав квартири — маріупольці, які найбільше потребують допомоги: родини військових, полонених, багатодітні сім'ї, люди з інвалідністю та пенсіонери.

«Тут створені умови для комфортного проживання. Дякуємо міжнародним партнерам, які підтримують такі ініціативи та допомагають створювати такі простори. Сьогодні держава спрямовує всі можливі ресурси для захисту нашої країни, щоб найскоріше наступила перемога, а захисники мали для оборони все необхідне. Дякую адміністрації Маріуполя, які на всіх рівнях відстоюють права мешканців Маріуполя та всієї Донецької області, а також є ініціаторами багатьох змін до постанов та законопроектів, які дозволили нашим громадам самостійно забезпечувати мешканців

Донеччини», —розповівзаступник голови Донецької обласної державної адміністрації Олександр Шевченко.

Нове соціальне житло створили у приміщеннях Українського державного університету науки та технологій. П'ять 4-поверхових корпусів перетворилися на затишні 192 квартири-студії, оснащені всіма необхідними меблями та побутовою технікою. Особлива увага приділена інклюзивності: квартири для людей з інвалідністю облаштовані з урахуванням усіх потреб.

У корпусах також облаштовані спільні простори для спілкування та розвитку: кімнати відпочинку для дітей та дорослих, коворкінг з ноутбуками для роботи та навчання, спортивний зал, зручні кухні та пральні загального користування. У створенні комфортних умов допомогли партнери Маріупольської міської ради. Серед них — група компаній SCM Ріната Ахметова.

«Бути причетними до таких важливих соціальних проєктів — це наше зобов'язання і наша відповідальність як великого бізнесу. Крок за кроком все більше людей отримують, хай тимчасове, але своє житло. Фонд Ріната Ахметова, SCM, Метінвест роблять все можливе, щоб це житло було максимально комфортним. Ми обіцяли підтримувати український Маріуполь, і ми це робимо — через громаду», — зазначила членкиня наглядової ради ГО «Маріуполь Реборн», директорка з комунікацій SCM Наталія Ємченко.

Проєкт створення соціального житла реалізується Маріупольською міською радою за фінансової підтримки уряду Франції, у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, у координації з урядом України та Донецькою обласною військовою адміністрацією. Також проєкт підтримує ГМ «Проліска», УВКБ ООН, Фонд Ріната Ахметова та компанія Grohe. У межах ініціативи вже створено чотири об'єкти соціального житла для 476 маріупольських родин у Києві та Дніпрі.

18.06.2025

Хмельницька обласна військова адміністрація

<https://www.adm-km.gov.ua/?p=161232>

Роботодавці Хмельниччини отримали 8,7 млн гривень за працевлаштування переселенців

Державна служба зайнятості реалізує програми підтримки роботодавців, які створюють робочі місця для внутрішньо переміщених громадян.

З початку року 170 роботодавців Хмельниччини отримали компенсацію за працевлаштування 275 внутрішніх переселенців.

Постанова КМУ №331 передбачає компенсацію витрат на оплату праці за кожного працевлаштованого внутрішньо переміщеного працівника в розмірі 8 000 гривень впродовж 3 місяців, а за працевлаштування ВПО з інвалідністю – впродовж 6 місяців.

Постанова КМУ №696 передбачає компенсацію витрат на оплату праці за працевлаштування зареєстрованого безробітного з числа ВПО на робоче місце. Розмір компенсації становить не більше 16 000 гривень в місяць. Тривалість виплати 6 місяців протягом одного року.

Щоб отримати компенсацію, роботодавцю необхідно укласти трудовий договір із ВПО, подати відповідний пакет документів онлайн або звернутися до найближчого центру зайнятості.

18.06.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/139856>

Працедавцям – 10,4 млн грн: як в області діють дві компенсаційні програми

У січні-травні цього року держава виплатила 149 роботодавцям Львівської області 5,7 млн грн компенсації за працевлаштування 224 внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, з котрих 10 – люди з інвалідністю.

Розмір компенсації, що виплачується за забезпечення місцем праці ВПО під час дії воєнного стану, становить 8 тисяч гривень. Тривалість виплати – 3 місяці, а за працевлаштування ВПО з інвалідністю – пів року.

За видами економічної діяльності чверть переселенців влаштувалася на роботу у заклади гуртової та роздрібної торгівлі, 14% – на підприємства переробної промисловості, решта – поповнили колективи установ, що займаються тимчасовим розміщуванням та організацією харчування, ведуть діяльність в агросфері та ін.

Окрім того, за п'ять місяців поточного року 51 суб'єкту господарювання відшкодували витрати на загальну суму 4,7 млн грн за облаштування інклюзивних робочих місць для 58 працівників з інвалідністю I та II групи.

Компенсацію надають на придбання спеціальних меблів, пристосувань, обладнання, які необхідні працівнику з інвалідністю, щоб його робоче місце було зручним і безпечним. Відповідно до умов програми, розмір компенсації за облаштування робочого місця за працевлаштованих людей з I групою інвалідності становить до 120 тис. грн, з II групою інвалідності – до 80 тис. грн.

Здебільшого для осіб з інвалідністю облаштовували робочі місця продавців, менеджерів, адміністраторів, логістів, бухгалтерів, викладачів, медсестер тощо. Деталі програми за посиланням□.

Найактивніше ці дві програми використовували фірми та компанії, що ведуть діяльність у Львівському та Дрогобицькому районах.

Загалом у перші п'ять місяців цього року за скеруванням обласної служби зайнятості роботою забезпечили 5799 жителів області, у тому числі 632 вимушених переселенців і 333 людини з інвалідністю.

19.06.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/225938>

У червні з обласного бюджету спрямують майже 3 млн грн на матеріальну допомогу жителям Полтавщини

У червні з обласного бюджету спрямують майже 3 млн грн на матеріальну допомогу жителям Полтавщини. Про це повідомив т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут.

Виплати отримають 580 людей. Відповідне рішення ухвалили на засіданні Комісії з розгляду питань надання матеріальної допомоги населенню.

Громадянам, які потребують довготривалого та дороговартісного лікування, які опинилися в складних життєвих обставинах, спрямують понад 1,2 млн грн.

Онкохворим жителям області та ВПО виплатять майже 1,6 млн грн.

Також фінансову підтримку отримають 4 довгожителі області з нагоди 100-річного ювілею та 2 родини, у яких народилася двійня.

«Підтримуємо жителів області, які цього потребують», – говорить Володимир Когут.

17.06.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/74342/ce-znachna-dopomoga-yakbi-ne-ci-produkti-to-vzagali-ne-znayu-yak-bi-ya-vizhivala-vpo-u-dnipri-pro-bezkoshtovni-nabori-harchiv>

«Це значна допомога. Якби не ці продукти, то взагалі не знаю, як би я виживала», — ВПО у Дніпрі про безкоштовні набори харчів

У Дніпрі активно підтримують українців, які через війну вимушено залишили свої домівки. Завдяки міській програмі соціального захисту родини ВПО щомісяця безкоштовно отримують набори продуктів харчування. У червні планують видати 1600.

«Такі набори видаємо особам, які переїхали до Дніпра та зареєструвалися у місті після 24 лютого 2022 року та мешкають у місцях тимчасового компактного проживання. Усі набори видаємо за заявками від ВПО, які надходять до управління соціального захисту населення за місцем їхнього проживання або до Дніпровського міського центру соціальних служб. Щомісяця видаємо понад 1 000. Так з лютого по травень ми вже видали 5 613 продуктових наборів для людей вразливих категорій. Це особи похилого віку, люди з інвалідністю, матері з дітьми, діти віком від 3 до 18 років, законні

представники дітей або представники осіб, у яких обмежена дієздатність», — зазначила завідувачка сектору соціального захисту внутрішньо переміщених осіб управління у справах ветеранів та внутрішньо переміщених осіб департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Юлія Крохмаль.

Серед отримувачів допомоги — пані Олена. До Дніпра вона переїхала з Лисичанська. Останні дні у рідному місті жінка згадує зі сльозами на очах. Каже, тоді загинуло дуже багато людей, а вона внаслідок авіаудару отримала травму ока. Через це тепер не може повноцінно жити та працювати.

«Це було з самого ранку. Ми сиділи зі знайомими розмовляли, а потім вибух і все потемніло. Я дивом залишилася жива. Мене привезли до лікарні Краматорська, але лікарі сказали, що дуже серйозна травма ока і необхідно везти в лікарню Дніпра. В мене згоріло все волосся, сильні опіки були. Я багато чого не пам'ятаю, так сильно постраждала. Сестра прийшла в лікарню і сказала, як мене звати і скільки мені років. Тут, у Дніпрі, мені допомогли відновити документи. Так і залишилася жити тут. Дуже допомагає міська влада. Вдячна за продуктові набори, адже це значна допомога. У мене пенсія маленька. Якби не ці продукти, то взагалі не знаю, як би я виживала. Дуже люблю джем з набору та каші. Дуже смачно», — ділиться Олена Стрілець.

У безкоштовному наборі продуктів харчування — м'ясні консерви 3-х видів, каші з тушкованим м'ясом, галети, джем, цукор, кава, чай, вермішель швидкого приготування, паштет та рибна консерва.

16.06.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovyni-zaprovadyly-odnorazovu-adresnu-dopomohu-u-rozmiri-50-000-hrn-dlia-pidtrymky-hromadian-pry-stvorenni-dytiachoho-budynku-simeinoho-typu-pryiomnoi-simi-abo-patronatnoi-simi>

На Буковині запровадили одноразову адресну допомогу у розмірі 50 000 грн для підтримки громадян при створенні дитячого будинку сімейного типу, прийомної сім'ї або патронатної сім'ї

Під час засідання комісії з розподілу одноразової допомоги, яка відбулась за головування заступника начальника Чернівецької ОВА Романа Греби, таку допомогу у сумі 50 тис. грн виділили для прийомної сім'ї Івасюк з Недобойців.

На допомогу мають право громадяни України, зареєстровані або задекларовані на території Чернівецької області, а також внутрішньо переміщені особи, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі ВПО Чернівецької області, за умови, що вони:

- З 1 січня 2025 року створили новий дитячий будинок сімейного типу та прийняли на виховання «не менше 5 дітей», у тому числі дітей з інвалідністю.

- З 1 січня 2025 року створили прийомну сім'ю та прийняли на виховання «не менше 3 дітей», у тому числі дітей з інвалідністю.
- З 1 січня 2025 року уклали з органом опіки та піклування (виконавчим комітетом сільської, селищної та міської ради) договір про умови запровадження та організацію функціонування послуги патронату над дитиною, що надаватимуться сім'єю патронатного вихователя, на «четверте» влаштування дитини або сімейної групи дітей.

Для отримання одноразової адресної допомоги необхідно звернутись до служби у справах дітей за місцем проживання із відповідним пакетом документів.

«Ця ініціатива спрямована на підтримку родин, які дарують дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, тепло та турботу сімейного виховання. Заохочуємо створення нових форм сімейного виховання, щоб якомога більше дітей зростали у любові та родинному колі», - зазначив Роман Гребя.

18.06.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/spivpratsia-z-chervonym-khrestom-na-prykarpatti-rozshyriuiut-sotsialni-posluhy-dlia-vpo>

Співпраця з Червоним Хрестом: на Прикарпатті розширюють соціальні послуги для ВПО

Директор департаменту соціальної політики ОВА Володимир Лемчак провів робочу зустріч з представниками Івано-Франківської обласної організації Товариства Червоного Хреста України.

Обговорили участь у реалізації експериментального проєкту відповідно до постанови КМУ №888 від 6 серпня 2024 року щодо надання соціальних послуг ВПО похилого віку та людям з інвалідністю за принципом «гроші ходять за людиною».

Наразі в області діють два відділення: у с. Ковалівка Коломийського району (12 осіб: 7 – підтримане проживання, 8 – стаціонарний догляд) та у с. Кути Косівського району (8 людей – підтримане проживання). До проєкту планує долучитися й обласна організація Червоного Хреста.

18.06.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpatti-stvoreno-koordinatsiinu-komisiyu-z-obliku-objektiv-nerukhomosti-dlia-prozhyvannia-vpo>

На Прикарпатті створено Координаційну комісію з обліку об'єктів нерухомості для проживання ВПО

Внутрішньо переміщені особи Житлово-комунальне господарство

Зметою систематизації обліку об'єктів нерухомого майна, земельних ділянок, які можуть бути використані для забезпечення житлом внутрішньо переміщених людей, розпорядженням Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 19.05.2025 року № 195 утворено Координаційну комісію з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання ВПО при Івано-Франківській ОДА.

Днями під керівництвом заступника голови ОДА Вадима Созоника відбулось перше засідання Координаційної комісії. Участь у його роботі взяли члени комісії, представники департаменту розвитку громад та територій, а також районних державних адміністрацій.

Під час обговорення визначено першочергові завдання для належного виконання функцій Координаційної комісії:

- Збір інформації про об'єкти державної та комунальної власності, які можуть бути використані для проживання ВПО.
- Проведення інформаційної роботи в районах області щодо можливості надання приміщень об'єктами приватної власності для проживання ВПО.

Формування системного підходу до обліку потенційного житлового фонду – важливий крок у забезпеченні потреб переселенців.

20.06.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/koordynatsiia-evakuatsiinykh-zakhodiv-uchast-ivano-frankivshchyny-u-vseukrainskii-naradi>

Координація евакуаційних заходів: участь Івано-Франківщини у всеукраїнській нараді

Директор департаменту соціальної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації Володимир Лемчак взяв участь в онлайн-засіданні Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення під головуванням віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України Олексія Кулеби.

Учасники наради доповіли про актуальну безпекову ситуацію в Сумській та Запорізькій областях, обговорили необхідність організованої евакуації населення та підготовку місць для його прийому й розміщення. Зокрема, йшлося про готовність регіонів до прийняття евакуйованих людей, забезпечення їх базовими потребами та належними умовами проживання.

Особлива увага була приділена моніторингу наявності вільних місць у місцях тимчасового проживання (МТП), у тому числі для маломобільних груп населення, а також розглянуто результати роботи щодо створення додаткових місць для розміщення людей, які потребують стаціонарного догляду.

Під час засідання обговорено проблемні питання, що виникають у процесі організації евакуації цивільного населення. За підсумками наради було надано доручення відповідним службам та органам влади щодо оперативного вирішення цих проблем і посилення взаємодії між регіонами.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

18.06.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-mi-dali-chitkiy-impuls-bizhentsyam-z-ukraini-nardep-osadchuk-shchodo-zakonoproektu-pro-mnozhinne-gromadyanstvo>

Ми дали чіткий імпульс біженцям з України: нардеп Осадчук щодо законопроєкту про множинне громадянство

Про це в ефірі Еспресо сказав народний депутат фракції "Голос" Андрій Осадчук.

"Я кажу, що кожний із нас, хто має якісь докори сумління, завжди шукає виправдання для своїх тих чи інших складних рішень. І в мене немає жодних сумнівів, що дуже багато українців зараз, які за кордоном, шукають шляхи повноцінної легалізації за кордон, розуміючи, що, напевно, вони там залишаються. І до сьогоднішнього дня вони розуміли, що держава Україна не схвалює два чи там більше паспорти, або два чи більше громадянств. Від сьогоднішнього дня, коли Верховна Рада проголосувала про множинне громадянство, то це чіткий сигнал, що держава Україна не заперечує", - сказав він.

На думку Осадчука, всі, хто хотіли боротися за громадянство Іспанії, Франції, Італії - вони з чистою совістю це будуть робити, посилаючись на те, що Україна ж не проти.

"Попередні роки ніщо не заважало громадянам отримувати паспорти інших країн. Немає заборони, розумієте? І ніколи не було плюс не було жодного покарання. Ми фактично легалізували те, що і так існувало, але ми дали чіткий імпульс зовнішньому світу, а, перш за все, українським біженцям, що вони можуть іти і боротися за громадянство іноземних країн", - зазначив нардеп.

Він вважає, що вся ця історія про спрощений порядок набуття громадянства України діаспорою - це все лірика.

"Громадянство - це ваші стосунки з вашою державою. Я не думаю, що зараз хтось хоче переїжджати в Україну, платити тут податки, воювати в ЗСУ, таких немає. Вся розмова про український паспорт - це лірика. Може, комусь було б приємно із американських чи канадських українців мати паспорт, де тризуб, але це не більше, ніж членський квиток якогось клубу українців

всесвітнього. На жаль, велика війна показала, що таке громадянство. Громадянство - це договір з державою і договір, за який ти маєш платити кров'ю", - додав Осадчук.

Нардеп заявив, що скептично ставиться до всіх цих "романтичних тез про можливість масової реалізації спрощеного права набуття українського громадянства".

"Я думаю, таких випадків буде дуже мало, бо зазвичай в історії людей всі шукали другий, третій паспорт тільки серед сильних країн, які дають додаткові преференції, якісь додаткові блага. На жаль, Україна, стікаючи кров'ю, ніяких додаткових благ нікому давати не може, бо в нас їх немає. Тому, знову ж таки, я думаю, що ми просто почали цю дискусію до великої війни і впродовж великої війни навряд чи змогли її перепакувати якимось чином. І просто те, що було актуально до 22-го року, зараз, я думаю, воно повністю втратило свою актуальність", - сказав він.

Осадчук додав, що пріоритет має бути іншим.

"Не дискусії про спрощені системи надання громадянства чи визнання факту, що у людини може бути два паспорти. Це і так було. А нам треба думати про те, які ми маємо давати інструменти і які механізми, які можуть бути привабливі для людей, щоб вони поверталися в цю країну, а не жили десь за кордоном, працювали за кордоном, платили податки за кордоном і переживали за нас з вами, хто лишився тут. Нам українці потрібні в Україні. І для цього поки що не зроблено нічого", - підсумував нардеп.

18.06.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/subsidija-na-orendu-zhitla-chi-potribno-zvertatisja-za-jiji-prodovzhennjam.html>

Субсидія на оренду житла: чи потрібно звертатися за її продовженням

У січні 2025 року ввели новий вид соціальної допомоги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) – субсидію на оренду житла. У Головному управлінні Пенсійного фонду України в Донецькій області розповіли, чи потрібно звертатися за продовженням субсидії на найм житла після 6 місяців, якщо переселенці продовжують винаймати житло.

В ПФУ зазначили, що повторно звертатися не потрібно.

Субсидія на найм житла призначається на шість місяців з подальшим автоматичним продовженням і не потребує повторного звернення наймача та наймодавця.

Пенсійний фонд України самостійно здійснює перевірку даних про домогосподарство наймача ВПО та перевстановлює його право на призначення субсидії на наступний період.

20.06.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/dokhid-vid-prodazhu-avto-chi-zhitla-chi-vpline-vin-na-viplatu-dopomohi-vpo.html>

Дохід від продажу авто чи житла: чи вплине він на виплату допомоги ВПО

Через війну, яку розпочала Росія, багато українців змушені були покинути свої домівки та стати внутрішньо переміщеними особами. Вони можуть звернутися за допомогою від держави, якщо відповідають певним майновим критеріям. Фахівці «Юридичного радника для ВПО» розповіли, чи обов'язково вплине на її отримання продаж авто чи житла.

За загальним правилом відповідно до абз. 10 п. 4 Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для усіх видів державної соціальної допомоги до середньомісячного сукупного доходу враховуються інші доходи, відомості про які отримано від ДПС і Пенсійного фонду України, а також задекларовані особою доходи, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу соціального захисту населення.

Серед таких «інших доходів» якраз і є доходи від продажу автомобіля чи нерухомого майна. Відомості про ці операції одразу потрапляють до ДПС та Пенсійного фонду.

Чи може будь-яка операція з продажу рухомого або нерухомого майна призвести до припинення виплат

Порядком надання допомоги на проживання ВПО встановлюються перелік винятків, за яких відповідні операції не впливають на виплати ВПО.

Так, відповідно до абз. 8-11 п. 14 цього Порядку під час обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї не враховується дохід, отриманий одноразово протягом календарного року від продажу:

- єдиного авто або механізму (наприклад, трактора, мотоцикла), який був зареєстрований на одного з членів сім'ї;
- єдиного житлового приміщення або його частини, що розташоване на територіях бойових дій чи на тимчасово окупованій території, для яких не визначено дату завершення бойових дій.

Чи може наявність кількох об'єктів нерухомості на тимчасово окупованій території стати на заваді у отриманні допомоги на проживання ВПО

Якщо людина є власником кількох об'єктів нерухомості, то житло, яке розташоване на тимчасово окупованій території (ТОТ) без дати завершення окупації, не береться до розрахунку. Іншими словами, житло на ТОТ не заважає продати житло, що розташоване на територіях бойових дій, як «єдине» за вищезазначеним винятком.

Наприклад, сім'я ВПО має у власності дві квартири: одну в Харкові, одну в Луганську і вирішує продати квартиру у Харкові. У такому разі вважатиметься, що людина продала єдине житло, оскільки друге її житло знаходиться на окупованій території, відповідно, така операція буде вважатися продажем «єдиного житла» і не призведе до припинення допомоги на проживання ВПО.

Дохід від продажу єдиного житла чи авто не враховуватиметься лише у разі, якщо він отриманий одноразово протягом календарного року.

Якщо ж людина, до прикладу, продала своє єдине авто, купила нове і в межах цього ж року знову продала - дохід від продажу наступного автомобіля буде враховуватися до середньомісячного сукупного доходу.

21.06.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/viplati-vpo-2025-chi-skasuyut-yakshcho-otrimati-u-spadok-zhitlo-novini-ukrajini-50523222.html>

Виплати ВПО 2025: чи припинять допомогу, якщо переселенець успадкував житло

Якщо внутрішньо переміщена особа успадкувала житло, то це не є автоматичною підставою для припинення виплат. Але якщо житло відповідає обмеженням, допомогу можуть припинити.

Про це нагадав Юридичний порадишник для ВПО.

Право власності на нерухоме майно у спадкоємця виникає у день видачі свідоцтва про право на спадщину, коли нотаріус самотійно реєструє право власності на нерухомість у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. З цього моменту житло офіційно переходить у власність спадкоємця.

Коли наявність житла впливає на отримання виплат ВПО

Згідно з Порядком надання допомоги на проживання ВПО, затвердженого постановою Кабміну від 20 березня 2022 року № 332 (далі - Порядок), наявність у власності житлового приміщення, що придатне для проживання, може бути підставою для відмови в наданні або припиненні допомоги.

Допомогу можуть припинити або відмовити у призначенні, якщо житло:

- знаходиться на безпечній території (не перебуває у Переліку територій бойових дій/окупації або з встановленою датою їх завершення);
- є придатним для проживання.

Факт ушкодження житла не завжди свідчить про його непридатність для проживання. Стан непридатності для проживання або експлуатації житлового нерухомого майна може встановити комісія, яка здійснює обстеження пошкоджених/зруйнованих об'єктів нерухомого майна, склавши відповідний акт.

Тому якщо внаслідок обстрілів, наприклад, пошкоджені тільки вікно або двері, таке житло комісія може визнати пошкодженим, але придатним для проживання після проведення робіт із поточного ремонту.

У яких випадках житло не впливає на отримання виплат ВПО

Наявність житла не впливає на отримання допомоги, якщо:

- воно непридатне для проживання — (це має бути підтверджено документально — наприклад, актом від органу місцевого самоврядування або інформацією з Реєстру пошкодженого/знищеного майна);
- площа житла менша за 13,65 кв. м. на особу;
- житло куплене в кредит, і перший внесок був менше 100 000 грн.

Отже, саме по собі спадкування житла не є автоматичною підставою для припинення виплат. Але якщо житло відповідає обмеженням, передбаченим Порядком, допомогу можуть припинити.

Що робити отримувачу допомоги на проживання ВПО у разі спадкування житла

1. Повідомити орган соціального захисту про зміну майнового стану.
2. За потреби — подати документи, що підтверджують:
 - непридатність житла для проживання;
 - або його недостатню площу.
3. Якщо виплати припинено — звернутися за письмовим обґрунтуванням до органу соцзахисту населення.

У разі безпідставного припинення — подати скаргу до Нацсоцсервісної служби або нову заяву з додатковими документами до органу соцзахисту населення.

18.06.2025

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/demohraf-libanova-u-dvokh-krainakh-do-ukrainskykh-bizhentsiv-pohirshuietsia-stavlennia>

Демографка Лібанова: У двох країнах до українських біженців погіршується ставлення

У деяких країнах, куди були змушені виїхати українці через повномасштабну війну Росії, погіршується ставлення до біженців. Про це в інтерв'ю LIGA.net розповіла директорка Інституту демографії і соціологічних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук Елла Лібанова.

Вона зазначила, що бачить погіршення у ставленні до українців, зокрема, в Польщі та Чехії. До прикладу вона навела інформацію міністра внутрішніх справ Польщі річної давності.

"На той час українська жінка, яка приїхала до Польщі з дитиною або з двома дітьми, отримувала більшу допомогу від держави, ніж польська мати-одиначка. В якій також одна або дві дитини", – зазначила Лібанова.

За її словами, різниця у виплатах була пов'язана зрозуміло з чим: в української біженки не було ані житла, ані якихось речей, на відміну від громадянки Польщі. Але пояснити усім це було важко.

Однак Лібанова зазначила, що влада "всіх без винятку країн" зацікавлена в тому, щоб наші мігранти там залишалися. І річ не тільки у "дешевій робочій силі", а й у "старінні" країн. Це питання вирішується або підвищенням народжуваності, або міграційним припливом молоді.

Демографка вважає, що з країнами, зокрема Польщею, варто було б провести "відкрити розмову" хоча б раз.

"Але провести її так, щоб люди повірили в те, що ця розмова щира. Що дані, які наведені, відповідають дійсності", – резюмувала Лібанова.

18.06.2025

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/demohrafka-libanova-poiasnyla-khto-z-ukrainskykh-bizhentsiv-ne-povernetsia-dodomu-pislia-viyny-ta-chomu>

Демографка Лібанова пояснила, хто з українських біженців не повернеться додому після війни та чому

Переважна більшість українців, які не планують повертатися додому після війни, – це ті, хто виїхав із країни повною родиною, має хронічно хворих членів сім'ї або вже влаштувався у країнах з вищим рівнем життя. Про це в інтерв'ю LIGA.net розповіла директорка Інституту демографії і соціологічних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук Елла Лібанова.

"Рівень життя там був і довго буде вищий, ніж в Україні. Ну скажімо, якщо йдеться про Німеччину, про Австрію, про Голландію, про Данію – там він вищий, якість життя краща. А тут ми нічого зробити не можемо", – зазначила Лібанова.

За її словами, одна з найважливіших причин, чому люди не повернуться – це лікування важкохворих за кордоном.

"Онкохворі отримують за страховкою практично весь комплекс послуг безкоштовно: ліки, прилади, якась допомога. Я не кажу зараз про якість медичної допомоги, про доступність – там вона безкоштовна. У нас за більшість цих послуг доведеться платити", – сказала Лібанова.

Не менш важливим фактором вона називає те, чи вся родина виїхала.

"Якщо виїхала вся родина – дуже мало шансів, що вони повернуться. А якщо тут залишилися батьки або близькі родичі якісь, або чоловік – шансів значно більше", – вважає демографка.

Лібанова зазначає, що важливу роль також відіграє наявність власності в Україні.

Попри складні умови, Лібанова вважає, що Україна має докладати зусиль, аби ті, хто виїхав, не відчували себе відірваними.

"Ми зобов'язані вплинути на те, щоб люди не відчували себе відторгнутими від України. Говорять про патріотизм. Я б уживала не слово "патріотизм", а "українськість". Щоб вони відчували свою українськість", – зазначила Лібанова.

Вона також зауважила, що багато українців повернулися ще у перші тижні війни. За даними прикордонної служби, попри вже підписаний указ про воєнний стан, у перші два тижні повномасштабного вторгнення до України повернулися 200 тисяч чоловіків.

17.06.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1080568.html>

Переміщення українців не треба сприймати як постійну втрату людського капіталу - представниця УВКБ ООН

Представниця Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в Україні Кароліна Ліндхольм-Біллінг вважає, що переміщення українців не треба сприймати як постійну втрату людського капіталу.

"Внутрішнє переміщення і зовнішнє переміщення українців не має порівнюватися з постійною втратою людського капіталу", - сказала вона на форумі "Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery" у вівторок в Києві.

За її словами, згідно з опитуваннями 61% українців за кордоном сподіваються на повернення до України, а також вона відзначила, що 1,3 млн українців уже повернулися, починаючи з літа 2022 року.

Вона додала, що на сьогодні 5,6 млн українців зареєстровані як біженці за кордоном, а майже 10 млн перебувають у стані тимчасового переміщення.

Постійний координатор ООН та Координатор з гуманітарних питань в Україні Маттіас Шмале, зазначив, що в Україні немає розрізнення між переселенцями і місцевими мешканцями, зокрема, існують рівні можливості в освіті і охороні здоров'я, але необхідно звертати увагу на проблеми переселенців стосовно житла і можливостей праці.

17.06.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1080604.html>

Жолнович: програма субсидій на оренду житла для ВПО спіткнулась об "сірий" ринок оренди

Міністр соціальної політики Оксана Жолнович заявляє, що реалізація програми субсидій на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) спіткнулась об "сірий" ринок оренди.

"Ми запровадили європейську модель - субсидії на житло, але її реалізація, скажімо так, спіткнулася об те, що у нас сьогодні переважна більшість людей, які здають житло в оренду, роблять це в "сіру", не декларують доходи, не сплачують податки", - сказала вона на форумі "Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery" у вівторок в Києві.

Як повідомлялося, з 29 січня запустилася можливість оформляти субсидію на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Субсидією можуть скористатися ВПО, які виїхали з окупованих РФ регіонів або із зон бойових дій і не мають власного житла в умовно безпечних регіонах України, а їхнє житло знищене або непридатне для проживання; які хочуть орендувати індивідуальне житло, але не мають достатньо коштів для цього; які орендують житло і витрачають на нього істотну частину своїх доходів. Оформляти субсидію на оренду житла для переселенців можна лише за офіційними договорами.

Міністр соціальної політики Оксана Жолнович заявила, що якщо програма субсидій на оренду житла для переселенців не буде працювати, як очікувалося, кошти з неї передадуть на більш ефективні програми.

17.06.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1080641.html>

Лише 27% внутрішньо переселених у столицю осіб працевлаштувалися

Кількість зареєстрованих в Києві внутрішньо переміщених осіб (ВПО) сягнула 426 тис., або 10% від усіх ВПО в Україні, проте працевлаштовано з них лише 27%, повідомила голова Ради ВПО м. Києва Ольга Алтуніна.

"Ще 17% внутрішньо переміщених осіб шукають сьогодні роботу. Але коли ми подивилися статистику Центру зайнятості (ДЦЗ), ми побачили, що за останні 3 роки він допоміг знайти роботу 8400 переселенців. Цифра дуже маленька", - наголосила Алтуніна на форумі Human capital dimension at the URC 2025. Focusing on Return and Recovery, що відбувся у вівторок в Києві.

За даними Ради ВПО м. Києва, представленими у презентації, в Києві перебувають 246 тис. внутрішньо переміщених осіб працездатного віку. Проте ДЦЗ за три роки знайшов роботу 61 особі, ще 381 людина отримала мікрогранти.

За словами Алтуніної, 11% ВПО, що знаходяться в Києві, працевлаштовані за попереднім місцем проживання, 10% працюють дистанційно, 3% переїхали разом з роботодавцем.

Вона також зазначила, що 76% сімей мають у своєму складі соціально вразливі групи, 40% родин знаходяться за межею бідності та змушені економити на навіть на харчуванні.

Серед перешкод, на які скаржаться ВПО і які стосуються працевлаштування в Київській громаді, 32% відчули дискримінацію чи упереджене ставлення, нестачу роботи за фахом (наприклад, особи що переїхали з Донецької, Луганської та Харківської області не мають вакансій у Києві, релевантних попереднім за напрямком), зокрема через відсутність документів про освіту та втрату документів внаслідок окупації чи бойових дій, а також стикаються з конкуренцією з місцевими мешканцями.

Алтуніна пропонує розробити окрему програму працевлаштування ВПО або створити окремий розділ в Нацстратегії зайнятості, розвивати публічно-приватне партнерство у сфері працевлаштування, локальні програми зайнятості ВПО, проводити моніторинг ефективності наявних програм та мати зворотній зв'язок. Голова Ради ВПО м. Києва також наголосила на посиленні інформування та правопросвітництві переміщених осіб.

"Є весь спектр інструментів для того, щоб співпрацювати і швидко вирішувати такі проблеми", - резюмувала вона.

17.06.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/golova-mvs-ukrayinsky-hab-yednosti-v-prazi-bude-informacijnym-centrom-bez-8854252>

Голова МВС: український «хаб єдності» в Празі буде інформаційним центром без адміністративних повноважень

У цьому центрі українці ближчим часом зможуть отримати інформацію про роботу й житло в Україні і про можливості повернення, підтвердив Віт Ракушан. Центр нічим не замінить чеських органів та установ, до яких і далі муситимуть звертатися українці зі своїми справами.

Міністр внутрішніх справ Чехії взяв минулої п'ятниці участь у зустрічі з колегами з країн Європейського союзу, на якій було вирішено продовжити тимчасовий захист для біженців із України ще на рік, до березня 2027-го, але вже востаннє. Далі має настати або інтеграція українців у країнах перебування на інших правових підставах, або їхнє повернення до України, яку треба буде відбудовувати.

Із цим українців матимуть консультувати так звані «хаби єдності», що їх Україна відкриває у Празі й інших європейських містах. При цьому в Чехії цей центр прямо називають «центром повернення українців додому».

«Я дуже відверто сказав українській стороні: ми готові допомогти вам із «хабом єдності» в Чехії, щоб дати можливість повернутися до України людям, які цього хочуть. Але реально варто розраховувати на те, що низка цих людей уже зараз планує просто залишитися в країнах, до яких вони втекли», — сказав Ракушан.

За його словами, українська сторона вже підбрала собі одне репрезентативне місце, де міг би виникнути інформаційний центр, але там цей

центр до липня-серпня точно не відкриється, бо будівля вимагає реконструкції. Чеська ж сторона знає про два-три інші місця, які вважає за підхожі. Вони близько від метро, і там можна запаркувати авто, сказав міністр.

«Ми тепер лише не чекаємо на жодну революцію, і звертаємо на це увагу української сторони. Це буде місце, де, як ми хочемо, мали б працювати самі українці, які вже є на нашій території», — додав він.

Заяву про створення центру повернення біженців підписали в Празі на початку травня віцепрем'єр і міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан та віцепрем'єр і міністр національної єдності України Олексій Чернишов. Мета такого центру, як її бачить Прага, — мотивувати біженців і біженок до повернення задля повоєнної відбудови України.

Українська сторона категорично не згодна з визначенням «центр повернення». Як заявляв раніше Чернишов, має йтися про «хаби підтримки, хаби єдності, хаби зв'язку українців з Батьківщиною, також хаби і центри, де надаються відповідні послуги різного характеру і які мають і підтримувати українців, і зберегти ту єдність, яку ми прагнемо та розвиваємо в Україні і за кордоном».

Як оцінюють у Празі, Україні для її відбудови не вистачає загалом чотирьох мільйонів людей, які перебувають у Європі. Але з Чехії їх повернеться, ймовірно, менше, ніж би хотів український уряд, — хоча кількість тих, хто повернеться, водночас буде, мабуть, вищою, ніж бажала б чеська сторона. Чехії бракує робочої сили, а суспільство старішає.

18.06.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/organizaciya-dopomogy-bizhencyam-poperedzhaye-ne-vtratite-tymchasovyy-zahyst-8854386>

Організація допомоги біженцям попереджає: не втрачайте тимчасовий захист через адресу

«Держава створила для осіб із тимчасовим захистом систему правової невизначеності. Через це люди можуть втратити дозвіл на перебування не з власної вини і навіть про це не дізнатися», — попереджають в організації.

Річ у тім, що останні наразі зміни до закону про перебування біженців із України, так званий Lex Ukrajina 7, запровадили нову норму: тимчасовий захист припиняє дію, якщо минає 90 днів із того моменту, коли місце проживання біженця реєструється — без його волі — за адресою відповідного відділення Відділу з питань притулку й міграційної політики (ОАМР) МВС Чехії. Ця практика — реєстрація місця проживання за адресою адміністративного органу — в Чехії називається реєстрацією „na ohlašovně“, і для біженців таким органом є саме відділення ОАМР.

Така примусова зміна реєстрації місця проживання можлива з кількох причин: біженця може «виписати» власник житла чи орендодавець, перевірка

фактичного перебування за місцем реєстрації не виявить біженця на місці, чи біженець виїхав із місця реєстрації більш як на 15 днів, наприклад, у відпустку, не попередивши про це.

При цьому біженець і не дізнається про таку зміну реєстрації: ніякого повідомлення про це не передбачено. Тож Організація допомоги біженцям (ОПУ) наполегливо закликає осіб із тимчасовим захистом регулярно, не рідше як раз на місяць, перевіряти в чеському Реєстрі населення, за якою адресою вони зареєстровані.

19.06.2025

RFI Українською

<https://surl.li/vgkagf>

«Поетапне скасування тимчасового захисту для українців — гарна стратегія» — спецпредставниця ЄС

Брюссель, Бельгія – ЄС подовжив тимчасовий захист для українців до 4 березня 2027 року, але вже шукає варіанти, що робити далі з українськими шукачами притулку. Серед них повернути в Україну або інтегрувати в ЄС.

Директиву ЄС про тимчасовий захист (TPD) прийняли ще 2001 року як виключну міру внаслідок югославських війн. Втім вперше активували тільки 2022 для надання екстреної допомоги українцям, які шукали притулок від російської війни у Європейському Союзі.

Ініціаторкою її активації стала тодішня єврокомісарка з питань внутрішніх справ Ілва Йоганссон. Минулого тижня стало відомо, що Йоганссон обійме нещодавно створену посаду спецпредставниці ЄС щодо питань українців на території Євросоюзу. Її завдання — знайти консенсус між поверненням українців додому та їхньою інтеграцією в країнах ЄС.

У пошуках консенсусу

«Це частина того, як нам потрібно підтримувати Україну та хоробрих українців, а також як ми розглядаємо питання співпраці та можливостей для людей або повернутися, або інтегруватися в наші суспільства, що приймають», — так Йоганссон схарактеризувала свою нову посаду в інтерв'ю Euractiv.

Поетапне скасування тимчасового захисту для українців спецпредставниця вважає гарною стратегією. Але чи буде вона успішною, зазначає Йоганссон, поки що казати рано.

«Ситуація на місцях в Україні змінюється щогодини, а війна все ще триває», — наголошує вона. На цій посаді спецпредставниця буде співпрацювати з українським міністерством Єдності та державами-членами ЄС. За її словами, Україна прагне підтримувати зв'язок з українськими громадянами та гарантувати, що люди зможуть зберегти свою мову, культуру та традиції.

«З погляду ЄС ці центри єдності могли б відіграти дуже важливу роль у підготовці людей, як ми сподіваємося, до повернення у світліше майбутнє України, яка одного разу стане членом ЄС», — каже Йоганнсон.

20.06.2025

RFI Українською

<https://surl.li/upvnzq>

Українці в Данії: як скандинавська країна підтримує та що вимагає від українських біженців

Понад 53 тисячі українців отримали тимчасовий захист у Данії після початку повномасштабного вторгнення. Про те, як українці адаптуються до життя в Данії та які труднощі мають на новому місці, розповідає RFI Українською.

До початку повномасштабного вторгнення в Данії проживало приблизно 16 тисяч українців. Найбільше — на півострові Ютландія, де було багато сезонної та фабричної роботи.

Після 24 лютого українські біженці оселялися вже в інших регіонах, особливо в Копенгагені та центральній частині країни, розповідає RFI Українською громадська активістка, голова данської ГО «Допоможи українським дітям» Леся Ігнатик-Еріксен, яка живе у Данії вже більше 15 років.

За даними станом на березень 2025 року Данія видала 53 310 посвідок на проживання за спеціальним законом для українців. З них 37 013 осіб зареєстровані в муніципалітетах і фактично проживають у країні.

«Нині найбільше українців проживають у великих містах — Копенгагені, Орхусі, Оденсе. У цих трьох містах нині зосереджено приблизно від семи до семи з половиною тисяч людей», — говорить Олексій Копилов, голова Асоціації українців Данії.

Прибуття біженців

Данія добре організувала систему інтеграції. Після прибуття та розподілу в комуни українці підписують інтеграційний контракт і зобов'язані вивчати данську мову — вони безкоштовно відвідують мовні курси 2–3 рази на тиждень. Житло залежить від комуни — комусь надають квартиру, інші живуть у гуртожитках тривалий час. Це певною мірою «лотерея».

Українці перебувають під тимчасовим захистом і мають право на житло (гуртожитки або квартири), безкоштовні навчання та медичну допомогу, мовні курси.

«Окрім цього, українці отримують соціальні виплати, які трактуються як своєрідна зарплата — натомість людина повинна шукати роботу або проходити практику. Це стимулює швидку інтеграцію в трудовий ринок», — розповідає Леся-Ігнатик-Еріксен.

Киянка Тетяна Сидорець з трьома дітьми та чоловіком після початку повномасштабного вторгнення приїхала до міста Колдінг, що на Ютландії.

«З речей у нас з собою був тільки найнеобхідніше. Ми вирішили знайти житло через Airbnb, але коли власники дізнались, що ми з України, дозволили спершу жити безкоштовно. Так ми прожили кілька місяців, поки чекали документи. І вже потім зняли житло самостійно. Проблем із оформленням документів та розміщенням не було, навіть попри нашу чималу родину», — розповідає Тетяна.

Нові біженці: чи приймає Данія

За словами Олексія Копилова, Данія й надалі приймає українських біженців. Питання щодо тих, хто вже певний час прожив в інших країнах ЄС, розглядаються індивідуально.

«Це така, трохи "сіра зона". Формально Данія не зобов'язана приймати людей, які вже мають захист в іншій країні ЄС. Але я знаю чимало випадків, коли, наприклад, людині справді потрібно було переїхати — і данська влада розглядала такі заяви індивідуально. Бували ситуації, коли в наданні статусу відмовляли. Але також були випадки, коли українці надавали обґрунтовані пояснення — і Данія все ж надавала їм тимчасовий захист», — пояснює Копилов.

Робота для біженців з України у Данії

Станом на лютий 2025 року понад 56–60 % українців віком 18–66 років вже працюють.

«Це найвищий показник серед усіх міграційних хвиль, які приймала Данія за останні кілька десятиліть. Багато моїх колег із Норвегії, Швеції, Фінляндії ставлять питання: як Данії вдалося настільки швидко інтегрувати українців? У їхніх країнах показники набагато нижчі. Ймовірно, секрет — у чіткій системі: житло, освіта для дітей, мова, а далі — робота. У кожному муніципалітеті діють так звані джобцентри (центри з працевлаштування) які допомагають українцям знайти стажування або роботу в данських компаніях. Часто люди починають із некваліфікованих позицій — на складах, у прибиранні, на кухнях. Але це старт. Багато хто перекваліфіковується. Наприклад, українки з медичною освітою проходять мовні курси з фокусом на медичну термінологію та працюють у системі догляду, зокрема як санітарки — це вже сходинка до визнання кваліфікації», — пояснює Леся-Ігнатик-Еріксен.

Олена Войцицька із Житомира знайшла роботу доволі швидко. Бо мала мотивацію і бажання вчити мову. Войцицька працює соціальним працівником з житлових питань у відділі інтеграції в одній з комун.

«Ринок праці для українців стає більш відкритим. Частина переселенців знайшли в сферах обслуговування, догляду, сільського господарства, але часто це низькооплачувані або тимчасові посади. Проблемаю є невизнання кваліфікацій, незнання мови. Освіченим людям складно знайти роботу за спеціальністю без знання мови і особливо — визнання диплома, а цим тут дуже важко. Проте деякі спеціалісти вже перекваліфікувались та мають

можливість працювати за освітою. Але це досить складний та тривалий процес», — говорить Войцицька.

Тетяна Сидорець радіє, що змогла влаштуватися на роботу за освітою. Вона — фармацевт і нині працює в аптеці помічником, але ця робота все одно вважається некваліфікованою.

Бажання працювати і не «сидіти на виплатах» — одна з головних причин, чому даньці добре відносяться до українських біженців, вважає Олексій Копилов. Українці не цураються роботи, сплачують податки.

«Більшість данців працюють і пишаються тим що платять величезні податки. І не люблять тих хто не працює. Тому в Данії доведеться працювати», — додає Леся Ігнатик-Еріксен.

Медицина для українських біженців у Данії

Українці в Данії мають безкоштовний доступ до всієї системи охорони здоров'я, за винятком стоматології для повнолітніх.

«Для дорослих базові медичні послуги також безкоштовні. Проте, якщо потрібні ліки, їх зазвичай купують за власні кошти. Водночас, якщо загальна вартість придбаних ліків перевищує певну суму, наступні препарати компенсуються державою частково або повністю. Окрім цього, якщо людина офіційно проживає в Данії й має невеликий дохід, вона може подати заявку на фінансову допомогу від комуни. Відомі випадки, коли українці отримували таку підтримку, навіть для покриття витрат на стоматологічні послуги», — розповідає Олексій Копилов.

Водночас одним із викликів для українців у Данії є довге очікування на обстеження чи прийом у вузькопрофільного спеціаліста, це часто дратує українців, говорить Олена Войцицька.

«Крім того, багатьох дивує, що лікарі призначають значно менше, ніж в Україні, ліків. Стаціонарне лікування застосовується рідко, перевага надається амбулаторному формату. Водночас система ефективно справляється навіть із серйозними діагнозами, зокрема онкологією. Усе діджиталізовано: запис до лікаря, рецепти, спілкування — через електронну платформу з використанням медичної картки. Українці можуть безкоштовно користуватись послугами україномовного перекладача протягом перших трьох років», — розповідає Войцицька.

Навчання для українських дітей в Данії

В Данії діє обов'язкове шкільне навчання, тому українські діти також зобов'язані відвідувати школу. Це має бути офіційний навчальний заклад. Українські суботні чи недільні школи не зараховуються як основне навчання.

«Новоприбулі діти спочатку потрапляють до інтеграційних класів, де вивчають мову та основні предмети. Коли рівень володіння данською дозволяє, їх переводять у звичайні школи. Навчання безкоштовне. Платним може бути лише післяшкільний догляд (приблизно з 14:00 до 17:00). Але родини з низьким доходом можуть отримати знижки або повну компенсацію від комуни. Розмір плати також залежить від віку дитини та кількості дітей у сім'ї», — розповідає Олексій Копилов.

Тетяна Сидорець каже, що її дітей, яким у 2022 році було шість, дванадцять і чотирнадцять років, запросили у приватну школу і відразу у звичайні, не інтеграційні класи. І це виявилось дуже складно, особливо для старших дітей.

«Було багато сліз і протестів: "Не хочу йти в школу, нічого не розумію". Діти сиділи на уроках і не розуміли, про що йде мова. Наймолодший, шестирічний, адаптувався та вивчив мову швидше за всіх. Перший рік усі діти ще продовжували навчання в українській школі на "сімейній" формі навчання. Але потім нас попросили забрати документи, бо до Києва приїхало багато дітей-переселенців і на нас вже часу не вистачало», — розповідає Сидорець.

Незважаючи на те, що українські діти опинилися в новому, м'яко кажучи, непростому освітньому середовищі, вони отримали максимальну підтримку і в першу чергу від українців, які вже давно живуть в Данії. Зокрема, громадська організація «Ластівка», що працює вже понад 10 років, однією з перших почала допомагати з адаптацією.

«Спочатку був шок і паніка. Діти приїжджали з різним рівнем підготовки із різних регіонів України. Ми й самі не одразу знали, як діяти. Але поступово почали організовувати роботу: розподіляли дітей за рівнем, допомагали з вивченням данської мови тим, кому це було найнеобхідніше», — говорить заступниця голови «Ластівки» та очільниця відділення в місті Сківе Алла Кучанс.

Водночас у Данії дуже гарно розвинена система денного догляду для дітей дошкільного віку. А це дуже допомагає батькам. Складність лише у тому, що до таких закладів зазвичай велика черга.

«У дитсадках Данії підхід до виховання дітей базується на філософії "педагогіки щастя" та розвитку особистості через гру, свободу й довіру. З самого початку це може дещо настотуржувати батьків, але коли ти бачиш з яким задоволенням діти йдуть в дитсадок і повертаються з сяючими очима. Діти їздять на екскурсії, ходять на прогулянку в ліс, до моря, роблять пікніки та готують їжу на відкритому вогнищі, вони бігають під дощем та активно вивчають довкілля. Я вважаю, що це є великим плюсом Данії. І я точно впевнена, що мій син згадуватиме цей період завжди з радістю», — говорить Олена Войцицька.

Складнощі інтеграції

Данія — непроста країна для інтеграції, говорить Леся Ігнатик-Еріксен, яка переїхала у Данію понад 15 років тому. І на це потрібно зважати.

«По-перше, мова складна — вона зовсім не схожа на українську. На відміну від Польщі, де українцям легше адаптуватися мовно, тут потрібен час і зусилля. По-друге, клімат — холодний, дощовий, з малою кількістю сонця. Це емоційно впливає. По-третє, транспортна інфраструктура добре розвинена в мегаполісах, але між меншими містами — з'єднання обмежені. І, нарешті, соціальна інтеграція з данцями — також виклик. Данці відкриті, але водночас не так легко впускають у близьке коло. Побудувати справжню дружбу буває не просто», — розповідає Ігнатик-Еріксен.

Олена Войцицька говорить, що деякі українці й досі залишаються ізольованими в громадах, не беруть участі в суспільному житті через мову або культурні бар'єри. Поєднання роботи, вивчення мови та догляду за дітьми дуже складне, особливо для матерів-одиначок. Також проблеми виникають в пенсіонерів, яких особливо важко адаптуватися.

«Мабуть найбільшою проблемою українців є запізнення. На відміну від нас, данці дуже пунктуальні та приходять завжди завчасно. Мої колеги теж часто жартують: українців в Данії живуть за власним українським часом, який завжди на 15 хв пізніше, ніж потрібно. Але цю проблему нам точно в силі регулювати», — розповідає Войцицька.

Однак, попри складнощі, є чимало історій успішної адаптації — відкриття бізнесів, працевлаштування, участь у волонтерстві, отримання освіти в данських навчальних закладах. Деякі українці вже самі допомагають новоприбулим.

«Створено сотні українських ініціатив — волонтерські організації, курси, школи, фестивалі. Багато українців стали активними членами громади — працюють, волонтерять, організовують заходи. Деякі вже почали говорити данською та завершили навчання в мовній школі. Є також щасливі історії про одруження та народження дітей. Не залежно від того де українці перебувають зараз, кожен щиро вірить в перемогу та безмежно сумує за Україною. Тому навіть процес інтеграції ніколи не змінить нашу українську автентичність», — резюмує Олена Войцицька.

22.06.2025

RFI Українською

<https://surl.li/spnskd>

Українці в Румунії просять зарахувати роки тимчасового захисту для ПМП та громадянства

Бухарест, Румунія – Багато українців, які рятувалися від війни та знайшли прихисток у Румунії, прагнуть інтегруватися у місцеве суспільство: вивчають румунську мову, офіційно працюють і сплачують податки. Більшість із них хоче отримати постійний правовий статус у Румунії: від посвідки на проживання до постійного місця проживання і навіть громадянства.

Легалізація в Румунії

«Коли ми приїхали тимчасовий захист активували, щоб не оформлювати біженство, уникнути цих бюрократичних процедур (...) Але п'ять років біженства зараховуються до ВНЖ (посвідка на проживання. — Ред.) і громадянства, а тимчасовий захист — ні (...) А може людина хотіла біженство, а в неї не було вибору?», — каже RFI Українською юристка Ірина Арапова.

Ірина — авторка петиції до румунських органів влади. Українська юристка, яка знаходиться у Бухаресті, склала колективне звернення до них з

проханням внести поправки до національного законодавства Румунії. Аби період перебування під тимчасовим захистом включили до розрахунку стажу, який необхідний для отримання постійної посвідки на проживання та румунського громадянства.

Поштовхом до цього стало подовження Брюсселем тимчасового захисту для українців до 4 березня 2027 року, що передбачає перебування п'ять років у цьому статусі. Достатнього, аби легалізуватися у європейській країні.

Згідно із даними Євростату від 30 квітня 2025 року, у Румунії за тимчасовим захистом проживає 184 тисячі 390 українців. 2022 року прихисток у цій сусідній країні отримала 101 тисяча 925 українців.

На момент публікації петицію Ірини підписало 2 595 українців. Варто зазначити, що на відміну від України, у Румунії не вимагають певної кількості підписантів для її розгляду. Але звісно чим більше зацікавлених, тим краще.

Ірина зазначає, що вже має успішний досвід подання петиції у Румунії. 2023 року румунські банки почали масово блокувати рахунки українців після надходження затриманих виплат за програмами «50/20» та «2000/600» без пояснення причини. Тоді петицію Ірини підписало близько 600 осіб. Запит українців розглянули, ухвалили зміни до законодавства та внесли поправки до форми тимчасового захисту. Тепер документ містить офіційну адресу проживання у Румунії, що дає право на користування банківськими послугами та отримання соціальних виплат на дітей та літніх людей.

Деталі петиції

Українці звертаються до органів державної влади Румунії, президента Румунії, парламенту, уряд, міністерства внутрішніх справ, міністерства праці та соціальної солідарності, а також народного адвоката. Вони пропонують:

- внести поправки до надзвичайного указу № 194/2002 про режим іноземців у Румунії шляхом доповнення статей, що регулюють умови постійного проживання. Зокрема визнати частиною безперервного юридичного стажу період проживання за тимчасовим захистом;
- внести зміни до закону про громадянство Румунії № 21/1991 шляхом доповнення статей щодо натуралізації. Включити період перебування під тимчасовим захистом у мінімальний період, необхідний для набуття румунського громадянства

Чому? Тому що за більш ніж три роки українці інтегрувалися у Румунії, зазначено в петиції. Вони вивчають мову, працюють легально, сплачують податки та соціальні внески, відкривають бізнес, вчаться у школах та університетах.

«Визнання цих років є питанням справедливості, адміністративної узгодженості та національного інтересу. Українці роблять реальний внесок в економіку, заповнюють вакантні робочі місця, роблять внесок у соціальну систему та інвестують у своє майбутнє тут, у Румунії», — йдеться у документі.

Заручитись підтримкою

Втім цього разу, окрім петиції, підписи до якої українські біженці в Румунії продовжують збирати, Ірина стала заручатися підтримкою неурядових організацій. Ініціативу вже підтримали у міжнародному Карітасі та УВКБ ООН у справах біженців.

«Ми не просимо нічого надприродного, ми просимо тільки визнати цей стаж, бо по закону він фактично визнається», — зазначає українка.

Звертатися до можновладців з проханням розглянути це питання планують наприкінці літа. Президент Румунії Нікушор Дан тільки-но призначив прем'єр-міністра країни, який ще має сформувати уряд.

«Було б добре, коли місцеві нагальні питання вирішать, і наше запустити. Бо питання мігрантів українців — дуже велика тема для них. І вони самі залюбки, якщо хтось би запропонував, як це вирішити, я думаю, вони погодились б», — каже юристка.

Що кажуть українці

Новина із закликом підписати петицію облетіла чи не усі спільноти, які об'єднують українських біженців у Румунії. На третій рік проживання у цій країні та туманних перспектив завершення російсько-української війни, все більше шукачів прихистку задумуються про подальшу легалізацію у цій країні ЄС.

«Тимчасовий захист тому і "тимчасовий", що має кінцевий термін. А щоб повноцінно розвиватися та реалізовувати свій потенціал людині необхідне відчуття, що вона у захищеному середовищі не "тимчасова", а на постійній основі», — ділиться з нами українка Маргарита (ім'я змінено. — Ред.), що зараз живе у Бухаресті.

Вона вдячна Румунії за теплий прийом, але зазначає, що для того, аби мати надію у майбутньому хотілось би легалізувати своє знаходження.

Такої ж думки і Єгор (ім'я змінено. — Ред.). Він каже, що здивований тим, що така ініціатива з'явилася тільки зараз, але підтримує її і вважає, що якщо уряд не робить перших кроків, то українцям треба намагатися відстоювати свої права.

«По-перше, ніхто не знає, скільки буде тривати війни і скільки ми тут будемо жити. Може ми переїдемо, а може ми тут залишимося на все життя. І втрачати роки, проведені тут, (необхідні. — Ред.) для отримання в більш довгостроковій перспективі громадянства, напевно, не хотілося б», — ділиться Єгор.

20.06.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/molodi-ukra%97nki-masovo-vi%97zhdzhayut-z-ukra%97nki-chim-ce-zagrozhueh/>

Молоді українки масово виїжджають з України. Чим це загрожує?

Україна зіштовхується з серйозною проблемою – дедалі більше молодих жінок залишають країну, особливо для здобуття освіти за кордоном. На тлі війни та невизначеного майбутнього кількість українок, які вступають до іноземних університетів, зростає. Наприклад, у 2023 році українки склали майже половину серед усіх іноземних студентів у Польщі. Водночас значна частина з них не планує повертатися.

Згідно з даними польського агентства «Радон», після повномасштабного вторгнення кількість українок, які вступили до польських вишів, майже подвоїлась. У класах старших шкіл у західних регіонах України дедалі більше підлітків відкрито говорять про плани залишити країну. Як зазначають вчителі, дівчата не бачать перспектив в Україні через невпевненість у безпеці, навчанні та працевлаштуванні.

Фактором еміграції стало також обмеження на виїзд чоловіків віком від 18 років, тоді як жінки можуть вільно перетинати кордон. Це створило дисбаланс, при якому саме жінки – зокрема найталановитіші й найактивніші – становлять основу нового «витоку мізків». Більшість з них не лише отримують освіту, а й планують залишитися працювати в ЄС.

Дівчата, опитані у львівських школах, пояснюють своє рішення психологічною втомою, перебоями в навчанні через тривоги та бажанням мати стабільне майбутнє. Часто поштовхом до переїзду стають приклади друзів або родичів, які вже навчаються в інших країнах.

Демографи попереджають: якщо тенденція збережеться, після війни Україна зіткнеться не лише з потребою відбудови інфраструктури, а й з гострим дефіцитом молодих кваліфікованих кадрів. Це може уповільнити відновлення економіки та посилити соціальні дисбаланси в майбутньому.

16.06.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/polshha-bizhentsi/>

Польща надалі є однією з країн, де перебуває найбільша кількість українських біженців, проте їхня присутність у країні зменшується

Згідно з найновішими даними Євростату, Польща надалі є однією з країн, де перебуває найбільша кількість українських біженців. Водночас їхня присутність у країні почала поступово зменшуватися. Так, станом на кінець квітня 2025 року, у Польщі перебувало на 10 тисяч українських біженців менше, ніж наприкінці березня.

Наразі у Європейському Союзі тимчасовий захист мають 4 261 805 українців. Як повідомляється на сайті Євростату, у квітні 2025 року найбільша кількість біженців з України перебувала у Німеччині – 1 189 355 осіб (27,9% від загальної кількості). На другому місці Польща – 986 925 українських біженців (23,2% від загальної кількості). На третій сходинці Чехія – 370 600 осіб (8,7% від загальної кількості).

У порівнянні до березня 2025 року, кількість біженців з України у всьому Європейському Союзі збільшилася на 2525 осіб (на 0,1%). Однак в окремих країнах зміни були суттєвішими, оскільки українці продовжують мігрувати всередині ЄС. Найбільший приріст українських біженців зафіксований у Швеції – 9345 осіб. Далі ідуть Чехія (на 5 545) та Німеччина (на 4 465). Зменшення кількості біженців з України спостерігалось у 6 країнах Європейського Союзу. У лідерах – Латвія (на 18 260 менше), Польща (на 10 195 менше) та Франція (на 670 менше).

Якщо порівняти кількість українців із кількістю населення кожної країни, то кількість українців на рівні ЄС становить 9,5 на тисячу жителів. Найбільша кількість у Чехії – 34 українці на тисячу осіб. На другому місці Польща – 26,9 українця на тисячу осіб. На третьому місці Естонія – 24,7 українця на тисячу осіб.

Станом на кінець квітня 2025 року, громадяни України становили 98,4% осіб, які перебували під тимчасовим захистом у ЄС. Серед них 44,6% – дорослі жінки (54,6% у віці 35-64 років), 31,6% – неповнолітні, а 23,8% – дорослі чоловіки.

17.06.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/cukr-zajawka/>

Відомо, яким буде бланк заявки на отримання карти перебування CUKR для українських біженців

Міністерство внутрішніх справ та адміністрації Польщі підготувало проєкт розпорядження, яке затверджує зразок заявки на отримання карти перебування CUKR. Планується, що карту CUKR зможуть отримати українські втікачі від війни, їхні діти та члени родини. Вона видаватиметься на три роки та надаватиме право її власникам працювати на території Польщі на тих само умовах, що і польські громадяни, а у всіх інших правах та обов'язках українські біженці зрівнюватимуться зі звичайними мігрантами.

На початку червня Міністерство внутрішніх справ та адміністрації Польщі опублікувало проєкт розпорядження про затвердження зразка заявки на отримання громадянами України карти перебування CUKR.

«Радіти ще зарано – поки немає закону про MOS 2.0 (Модуль обробки справ / Moduł Obsługi Spraw), нічого не можна стверджувати напевно. Водночас поява бланка заяви вже зараз – це добрий знак: схоже, в Міністерстві внутрішніх справ та адміністрації Польщі впевнені, що все піде за планом», – говорить у коментарі для «Нашого вибору» представник відділу моніторингу і адвокації Українського дому у Варшаві Олександр Пестриков.

Нагадаємо, що спеціальна карта перебування CUKR для українських біженців була передбачена останніми змінами до спецзакону про допомогу громадянам України від 1 липня 2024 року. Проте на практиці вона ще не

запроваджена – наразі йдеться лише про законодавчу основу, без конкретного механізму реалізації.

Раніше Управління у справах іноземців заявляло, що оформлення спеціальної карти тимчасового перебування CUKR буде можливим від 2025 року. Однак через необхідність підготовки електронної системи, через яку українці подаватимуть заявки, процес оформлення карт CUKR ще не розпочався. Спочатку у Польщі повинні ухвалити зміни до закону про іноземців та запустити оновлений сервіс – Модуль обробки справ / Moduł obsługi spraw (MOS 2.0), адже передбачається, що заявки на карту CUKR прийматимуться виключно онлайн через цей сервіс. В листопаді 2024 року на сайті канцелярії голови Ради Міністрів з'явився відповідний законопроект. Однак станом на початок червня запропоновані зміни так і не були ухвалені.

Планується, що уряд затвердить законопроект у другому кварталі 2025 року.

Як пояснюють в обґрунтуванні до проекту розпорядження, зараз в Польщі існує така правова ситуація, яка не дозволяє біженцям з України ефективно подавати отримувати дозвіл на тимчасове перебування (karta pobytu czasowego). Через те що такі особи користуються у Польщі правом тимчасового захисту, їм можуть відмовити у розгляді справи щодо отримання карти тимчасового перебування. Цю проблему і повинно вирішити запровадження карти CUKR.

Отримати карту CUKR зможуть ті громадяни України, які відповідають усім вимогам:

- станом на 4 березня 2024 року мали PESEL UKR;
- мають PESEL UKR у день подачі заявки на карту перебування CUKR;
- безперервно мають PESEL UKR протягом 365 днів;
- мають дійсний закордонний паспорт.

Карта CUKR видаватиметься одразу на три роки. Карта CUKR анулюється у випадку виїзду її власника з території Польщі на термін більше ніж 6 місяців. Також громадяни України зможуть отримати карту CUKR одразу після складення заявки. «Щодо них [українських втікачів від війни] не буде проводитись адміністративне провадження щодо надання тимчасового дозволу на проживання, як це відбувається за стандартною процедурою» – пояснюють автори проекту розпорядження.

Важливо, що в момент отримання карти CUKR така особа втрачає свої права і обов'язки згідно зі спецзаконом про допомогу громадянам України і трактується на рівні з іншими іноземцями, які перебувають у Польщі на підставі дозволу на тимчасове перебування (наприклад, втрачатиме право на допомогу від держави: повинна буде оплачувати самотійно страхування і не матиме можливості проживати в пунктах колективного проживання). Також, якщо раніше людина з PESEL UKR вже подала заявку за стандартною процедурою на отримання дозволу на тимчасове перебування, то вона також може подати заявку на отримання карти CUKR. Факт подачі заявки на карту

CURK призведе до припинення розгляду справи щодо видачі звичайної карти перебування.

Громадяни України, які отримують карту CUKR, звільняються від обов'язку отримання дозволу на роботу та можуть розпочинати й здійснювати підприємницьку діяльність на території Польща на таких самих умовах, що й польські громадяни. «Фактично у власників карти CUKR буде найкраща ситуація. Таку людину просто найматимуть на роботу і все. Навіть не потрібно буде повідомляти про це управління праці, як це зараз діє для осіб з PESEL UKR. Також не потрібно буде робити нової карти перебування у випадку, якщо людина змінить роботу (трудові мігранти зі звичайною картою перебування зобов'язані це робити). Залишається тільки одне питання без відповіді – чи буде на карті CUKR напис “dostęp do rynku pracy”. Той хто має такий напис, має право на 800+. В ідеалі напис такий має бути, його ставлять на всі карти власники яких мають право працювати в Польщі. Але ми тут не повіримо, поки самі не побачимо. На жодне з наших питань чи точно буде такий напис, нам прямої відповіді не дали», – говорить Олександр Пестриков.

Єдине, про що власник карти CUKR зобов'язаний зробити – це повідомити воєводу, який видав цю карту, про зміну свого місця проживання. На це дається термін 15 днів.

Оформлення карти CUKR коштуватиме 340 злотих і ще 100 злотих за видачу самої пластикової картки. Подача документів відбуватиметься виключно онлайн.

18.06.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/spetszakon-2/>

«Варто вже зараз дізнаватися про інші форми легалізації» – експерт про майбутнє спецзакону для українців у Польщі

13 червня Рада ЄС продовжила тимчасовий захист для українців ще на один рік – до 4 березня 2027 року. Польський уряд також планує продовжити термін дії спецзакону для українців, проте наразі лише до 2026 року. Найпізніше це має статися до 30 вересня 2025 року.

Олександр Пестриков із фонду «Український дім» звертає увагу, що українцям варто вже зараз починати готуватися до переходу на інші форми легального перебування у Польщі, якщо вони не планують повертатися в Україну.

Як повідомляється на сайті Ради ЄС, у зв'язку з тим, що Росія продовжує тероризувати українське цивільне населення, ЄС продовжив термін дії тимчасового захисту для українців ще на один рік – до 4 березня 2027 року. «Від березня 2022 року ЄС надав безпеку та притулок понад 4 мільйонам біженців з України на основі Директиви про тимчасовий захист. Тимчасовий

захист мав тривати до 4 березня 2026 року, а тепер буде продовжений до 4 березня 2027 року», – ідеться у повідомленні від 13 червня.

Водночас по завершенню цього терміну Директиву про тимчасовий захист продовжувати не будуть. Тож країни-члени ЄС впроваджуватимуть інші рішення, які дозволять українцям отримати більш стабільний статус у країнах перебування. Також будуть розроблені програми добровільного повернення в Україну для тих українців, які виявлять таке бажання.

Єврокомісія також вже підготувала рекомендації щодо скоординованого підходу до виходу зі статусу тимчасового захисту для переміщених осіб з України. Зокрема, там міститься інформація про те, який саме статус можуть надавати країни-члени ЄС українцям і про програми добровільного повернення до України. Ознайомитись з рекомендаціями можна за посиланням.

Нагадаємо, що кожна країна ЄС, зокрема Польща, окремо регулює статус українців, які рятуються від війни. Більшість громадян України, що прибули до Польщі після 24 лютого 2022 року через повномасштабне вторгнення Росії, перебувають у країні на підставі спеціального закону «Про допомогу громадянам України у зв'язку з війною». Вони отримали номер PESEL зі спеціальним статусом UKR. Наразі дія цього закону продовжена до 30 вересня 2025 року.

Як повідомила на початку червня Dziennik Gazeta Prawna, легальне перебування українців у Польщі на підставі PESEL зі статусом UKR невдовзі планують продовжити, проте тільки до 4 березня 2026 року. Це означає, що положення спецзакону щодо українців діятимуть ще 9 місяців. Вже у червні проєкт потрапить на міжвідомчі консультації. Після цього польський уряд планує впровадити інші рішення щодо українських біженців, що стосуватимуться легалізації перебування, виплат соціальної допомоги та регуляції проживання біженців у пунктах колективного розміщення.

Найпізніше продовження спецзакону набуде чинності 30 вересня 2025 року. Раніше про плани продовження терміну дії спеціального закону повідомив також віцеміністр Мачей Дущик.

Олександр Пестриков з фонду «Український дім» – громадської організації, що займається підтримкою українців у Варшаві – позитивно оцінив новини про продовження терміну дії тимчасового захисту для українців у країнах ЄС, однак зазначив, що цього року процес ухвалення рішень виявився повільнішим, ніж зазвичай – як на рівні ЄС, так і безпосередньо в Польщі. За його словами, наразі з польського боку є лише політичні декларації, але конкретного проєкту змін до спецзакону ще не оприлюднено.

Пестриков також висловив сподівання, що найближчим часом проєкт змін таки з'явиться і встигне пройти всі необхідні етапи – від парламентського голосування до підпису президента й офіційної публікації – до 30 вересня 2025 року.

Він нагадав, що спеціальний закон охоплює не лише біженців, а й ширше коло громадян України, які проживають у Польщі. Також, за словами

Пестрикова, у нещодавніх рекомендаціях Єврокомісії для Ради ЄС щодо подальшої долі тимчасового захисту значно більше уваги приділено не стільки самому продовженню терміну легального перебування, скільки питанню повернення біженців до України, а також можливості переходу з режиму тимчасової охорони на інші, «звичайні» міграційні статуси.

«Думаю, це має також зацікавити наших співгромадян. Варто наступний рік використати, щоб дізнатися більше про інші статуси, вимоги до них і шляхи переходу – особливо якщо люди не планують на 100% повертатися в Україну. Безплатно допомогти з цим можуть громадські організації, зокрема наша», – додав він.

20.06.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/dajdzhest-3/>

Дезінформація щодо українських біженців у Польщі, Чехії та Словаччині. Дайджест №3

«Наш вибір» у співпраці з порталами ProUA у Празі та «Новини зі Словаччини» у Братиславі реалізує проєкт «Боротьба з дезінформацією щодо українських біженців у країнах Вишеградського партнерства». Це вже третій випуск тематичного дайджесту, у якому зібрано найяскравіші приклади фейків, маніпуляцій та антиукраїнських наративів, що циркулюють у Польщі, Чехії та Словаччині.

У цьому випуску – дезінформація щодо запровадження української мови як другої іноземної в польських школах; фотомонтаж із «пам'ятником Бандері» в Празі; як медичні фейки підживлюють упередження до українців у Словаччині, а також про абсурдну теорію української біологічної зброї і до чого там спалах ящуру у Словаччині.

Польща

«Українська замість німецької» в школах: що не так із заявами про вивчення української мови у Польщі

У польських соцмережах, зокрема на X та Facebook, поширюється інформація про нібито масове впровадження української мови у школах Польщі як другої іноземної – замість німецької, французької чи іспанської. Такі твердження активно поширюють представники правоконсервативної партії «Конфедерація». Вони називають цю ініціативу «антипольською» та такою, що «пристосовує школи до іммігрантів», а навіть позбавляє польських дітей права на вивчення більш «перспективних» мов. У соцмережах ці публікації зібрали сотні тисяч переглядів.

Утім, як заявило Міністерство освіти Польщі, жодних змін щодо обов'язкового вивчення української мови не передбачалося. Також українська не додаватиметься до переліку предметів на іспит восьмикласника.

Насправді можливість вивчати українську мову як другу іноземну в польських школах існує з 2017 року. Йдеться не про обов'язкове введення, а про добровільне рішення конкретного навчального закладу, погоджене з місцевою владою. Щоб такі уроки з'явилися, батьки мають звернутись до дирекції школи. Та остаточне рішення ухвалює керівництво школи разом із засновником – зазвичай це орган місцевого самоврядування. Навіть наявність зацікавлених учнів не гарантує запуск таких занять.

Підвищена увага до цієї теми виникла після того, як до спецзакону про допомогу громадянам України внесли норму про обов'язкове навчання українських дітей у польських школах. У цьому контексті можливість вивчення української мови розглядається як один зі способів зберегти зв'язок з рідною мовою та культурою для дітей-біженців. Українські освітяни наголошують: викладання української як другої іноземної – це одна з доступних опцій, яка не шкодить іншим учням і не суперечить освітнім стандартам Польщі.

Маніпуляція про «сім паспортів»: як саркастичне відео спричинило хвилю ненависті до українців у Польщі

У соцмережах активно поширюється відео з TikTok, у якому українка демонструє сім закордонних паспортів і польською мовою стверджує, що отримує за кожен із них фінансову допомогу для родин з дітьми 800+. Ролик набув популярності після того, як його було опубліковано на платформі X – 386 тисяч переглядів, тисячі поширень. Поширив його акаунт, який раніше розміщував прокремлівський контент. Автор закликав до депортації жінки та довічної заборони на її в'їзд до Польщі.

Під публікацією з'явилися образливі коментарі та погрози. У дописах та коментарях поширювали тезу про «привілейоване становище» українців у Польщі. Відео поширювали у Facebook, Telegram та X – польською, англійською й російською мовами.

Насправді жінка, яка була на відео, пояснила згодом медіа, що це був саркастичний жарт на тлі регулярних звинувачень у зловживанні системою соцдопомоги. Всі паспорти належать членам її родини – в Україні дозволено мати кілька закордонних паспортів на одну людину. Щобільше, після хвилі хейту українка звернулася до поліції через погрози в мережі.

За даними Institute for Strategic Dialogue, цей інцидент став частиною скоординованої дезінформаційної кампанії, спрямованої на дискредитацію українських біженців у Польщі та посилення ксенофобських настроїв.

Словаччина

Фейки про біозброю: ящур у Словаччині став темою антиукраїнських теорій

Спалах ящуру у Словаччині став не лише викликом для фермерів, а й приводом для нової хвилі дезінформації. У березні влада оголосила надзвичайний стан через виявлення хвороби на фермах поблизу угорського кордону. У межах протиепідемічних заходів було знищено майже 8600 тварин. Ящур – гостре вірусне захворювання парнокопитних тварин із високою

швидкістю інфікування; вірус поширюється повітряно-краплинним шляхом, а також може переноситися транспортом, обладнанням або одягом.

Та вже за кілька днів у соцмережах почали ширитися конспірологічні версії. Колишня депутатка Анна Белоусова опублікувала допис, де припустила, що знищення худоби – це навмисна операція з ослаблення самодостатності регіону. На її думку, це «кара згори», щоб посилити залежність від постачання м'яса з ЄС або України. У тому ж дописі вона згадала і «українські біолабораторії», і нібито замах на генерала, що розслідував їхню діяльність.

У коментарях під такими публікаціями лунали заяви про «біологічну війну Заходу проти неслухняних країн» і припущення, що вірус з'явився саме в Словаччині й Угорщині не випадково. Такі теорії підхоплювали канали на кшталт *Bádatel'*, відомі поширенням антинаукового контенту.

Фахівці з громадської організації Ноаху а *podvody* оперативно спростували ці фейки, однак у березні лише пости з конспірологією про ящур набрали понад 1,6 мільйона переглядів. Тим часом офіційні структури не коментували хвилю дезінформації, чим, на думку аналітиків, посприяли її поширенню.

Від «дефіциту ліків» до «медичного туризму»: як фейки підживлюють упередження до українців у Словаччині

З початку повномасштабної російської агресії в Україні українські біженці потрапляли в центр дезінформаційних кампаній. Особливо часто фейки стосувалися сфери охорони здоров'я, зокрема, заяв про дефіцит ліків, поширення епідемій та перевантаження системи через українців.

Найпоширеніші фейки про українців і систему охорони здоров'я у Словаччині:

- Українці «відбирають» робочі місця у словацьких медиків.

Насправді у Словаччині вже багато років фіксується гострий дефіцит лікарів і медсестер. Уряд сам заохочував працевлаштування українських медиків. Однак складнощі з визнанням дипломів часто змушують їх виїжджати в інші країни.

- Ліків бракує через гуманітарну допомогу Україні.

Цей фейк спростувало МВС Словаччини, яке заявило, що дефіцит препаратів в країні спричинений глобальними логістичними проблемами. Також, запланована допомога медикаментами Україні у 2022 році не була реалізована через обмежені запаси ліків у самій Словаччині.

- Біженці нібито приносять епідемії.

Попри побоювання щодо COVID-19, туберкульозу та ВІЛ, у 2022 році було зафіксовано лише 16 випадків туберкульозу серед біженців. Епідеміологи підтверджували, що система охорони здоров'я працює стабільно, спалахів немає.

- Кашлюк «повернули» українці.

Фахівці пояснювали, що кашлюк не зникав повністю зі Словаччини, а збільшення захворюваності зумовлене насамперед зниженням охоплення щепленнями та природного імунітету серед дорослих.

- Українці зловживають безплатною медичною допомогою.

Це не відповідає дійсності. Доступ до медичних послуг залежить від типу перебування, а витрати за нестрахованих пацієнтів покриває Міністерство охорони здоров'я. Страхові компанії не фіксують зловживань.

Чехія

«Отруйна» їжа з кодом 482

У Чехії знову набирає обертів дезінформаційна кампанія проти українських продуктів. Цього разу мішенню стало число 482 – префікс штрих-коду, яким позначаються товари, зареєстровані в Україні. Анонімні автори в додатку WhatsApp поширюють повідомлення, що продукти з таким кодом нібито є «отруйними» та несуть загрозу для здоров'я. Усе це – вигадка, яка не має нічого спільного з реальністю.

Що таке код 482? Цифри на початку штрих-коду – це EAN-префікс, який призначає міжнародна організація GS1, що об'єднує 116 країн. Код відображає країну реєстрації виробника, а не обов'язково місце виробництва. Наприклад, компанія може бути зареєстрована в Україні (код 482), але виготовити товар у Литві. Або чеський бренд із кодом 859 може виготовити суп в Таїланді. Штрих-код не є достовірним індикатором географії виготовлення, – пояснюють автори розслідування у програмі Řetězák.

В ЄС обов'язкове маркування країни походження передбачене лише для певних категорій товарів: м'яса, риби та морепродуктів, меду, молока (в окремих випадках), фруктів та овочів. Для оброблених харчів – сальмі, шоколаду, готових страв – це не обов'язково.

Дезінформатори заявляють, що всі товари з кодом 482 – «отруйні» і що їх нібито використовують для приготування їжі в їдальнях, ресторанах, будинках для літніх людей. Усе це безпідставні вигадки, які мають лише одну мету – посіяти страх та недовіру до українських товарів.

На що варто звернути увагу? Україна не є членом ЄС, тому її товари проходять ті самі митні та ветеринарні перевірки, що й імпорт з будь-якої третьої країни. Особливо це стосується продукції тваринного походження – вона має отримати схвалення ЄС і ветеринарний сертифікат.

Бандера в Празі? Ні, це Львів і фотомонтаж

Ще один приклад маніпуляції – сфабриковане фото колишнього мера району Прага 6 Ондржея Коларжа (нині депутата Європарламенту). У Facebook знову поширюють допис із нібито пам'ятником Бандері в Празі: на зображенні Коларж стоїть перед монументом і підіймає український прапор.

Насправді пам'ятника Бандері в Празі не існує. Зображення є фотомонтажем, як підтвердили експерти Demagog. Статую «вставили» у справжню фотографію, яку Коларж опублікував у facebook ще 22 лютого 2022 року – за два дні до повномасштабного вторгнення. У дописі політик висловлював підтримку Україні та закликав до санкцій проти Росії.

Пам'ятник, який використали у монтажі, розташований у Львові. Сфальсифіковане фото Facebook вже позначив як змінене. Сам Коларж назвав це «неймовірно невдалим» жартом.

«11 000 крон – українцям, 880 – чехам»: маніпуляція цифрами

Активно поширюється новина про нібито «несправедливу» перевагу у виплатах для українських біженців з інвалідністю над чеськими громадянами. Йдеться про допомогу, передбачену законом «Lex Ukraine VII»: 11 835 крон на дитину та 11 690 крон на дорослого.

Користувачі соцмереж обурюються, стверджуючи, що чехи з інвалідністю отримують лише 880 крон – і називають це «зрадою» уряду. Проте Manipulatori пояснює: 880 крон – це допомога по догляду для осіб із I ступенем обмежень (найнижчим). У чеській системі інвалідності є чотири ступені, і максимальні виплати сягають 19 200 крон для дорослих на IV ступені та 27 100 крон для дітей.

До того ж гуманітарна допомога – єдина виплата, доступна біженцям, які не мають повноцінного доступу до соціальної системи Чехії. Тому порівнювати ці дві форми допомоги некоректно та маніпулятивно.

Проект співфінансується урядами Чехії, Угорщини, Польщі та Словаччини в межах грантів Вишеградської групи від Міжнародного Вишеградського фонду. Місія фонду — підтримувати ідеї сталого регіонального співробітництва в Центральній Європі.

Проект реалізується спільно порталами «Наш вибір» (Варшава), ProUA (Прага) та «Новини зі Словаччини» (Братислава).

16.06.025

24 Канал

https://24tv.ua/education/uryad-proponuye-4-stsenariyi-navchannya-dlya-ukrayinskih-uchniv_n2846365

Уряд пропонує 4 сценарії навчання для українських учнів за кордоном

Майже 364 тисячі дітей, які живуть за межами нашої держави, дистанційно навчаються в українських школах. Держава при цьому намагається їм створити умови для здобуття освіти за українськими стандартами.

Для цього Кабмін запропонував декілька сценаріїв навчання із можливістю отримати атестат нашої держави. Про це інформує 24 Канал з посиланням на НУШ.

Як вчитимуться українські діти-біженці

Посадовці кажуть: важливо, аби дитина за кордоном мала доступ до української освіти, адже це:

- допомагає зберегти зв'язок із Україною;
- уникає подвійного навчального навантаження;
- полегшує повернення до української школи;

Тож уряд пропонує 4 зручні сценарії для родин за кордоном:

Сценарій 1. Паралельне навчання у двох школах

Навчання триває онлайн в українській школі і додатково офлайн у закордонній. Передбачає:

- гнучкий графік і українознавчий компонент;
- українська школа зараховує оцінки з іноземної школи;
- легка реєстрація через цифрову платформу.

По завершенню можна отримати свідоцтво українського зразка.

Сценарій 2. Закордонна школа + українська суботня/недільна

Навчання триває у локальній школі, і додатково дитина відвідує українські заняття на вихідних. Передбачає:

- зарахування результатів через партнерські осередки або Міжнародну українську школу;
- повний доступ до цифрової платформи.
- випускники отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту українського зразка.

Сценарій 3. Навчання лише у закордонній школі

Такий варіант передбачає повну інтеграцію у систему країни перебування.

- Україна визнає оцінки зі спільних предметів;
- можна долучитись до українознавчого модуля.
- за бажанням родини можна отримати свідоцтво українського зразка.

Сценарій 4. Повністю дистанційна українська школа

Дитина залучена до дистанційного навчання лише онлайн, але за українською програмою.

- повноцінна шкільна освіта вдома;
- рекомендується участь у місцевих гуртках та культурних заходах для адаптації.
- свідоцтво українського зразка гарантовано.

20.06.025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/bizhentsi-shveytsariyi-krayina-planuye-obmezhiti-status-zahistu_n2851317

Одна з країн ЄС обмежить захист для українських біженців: чого чекати

Швейцарська народна партія (SVP) запропонувала Національній раді повне скасування статусу захисту "S". Стверджує, що більша частина території України звільнена від бойових дій і зараз вважається стабільною, пише 24 Канал з посиланням на NZZ.

У Швейцарії планують обмежити захист біженців

У травні понад 69 000 осіб у Швейцарії мали статус захисту S. З початку 2025 року було подано близько 3 300 нових заяв на отримання цього статусу, тоді як близько 2 600 осіб повернулися на батьківщину.

Швейцарські кантони та муніципалітети зобов'язані забезпечити житлом більшість осіб зі статусом S. Попри поступове зростання зайнятості серед українців, близько двох третин цих осіб залишаються не в змозі повністю забезпечити себе.

У світлі цієї ситуації торік швейцарський парламент виступив за більш жорстку політику щодо біженців. Ініціатива, запропонована Естер Фрідлі, членом кантональної ради від Санкт-Галлена, отримала підтримку обох палат, спрямована на обмеження статусу S.

Кого стосуються зміни

Відповідно до нових правил, українці, які не проживали в зонах бойових дій або на територіях, частково чи повністю окупованих Росією, не матимуть права на отримання цього статусу. Однак, важливо зазначити, що ці зміни не вплинуть на тих, хто вже має статус захисту.

«Обмеження статусу S є, перш за все, сигналом, який сприймається по-різному залежно від погляду. Однак насправді хід війни має набагато більший вплив на кількість біженців. Яким би не було рішення Федеральної ради, якщо Росія досягне успіху у своєму наступі, Європа... – повинна буде готуватися до нового напливу», – йдеться у статті.

Так, швейцарська Федеральна Рада має оцінити, які території в Україні можна вважати безпечними, а які – ні. Хоча західні регіони зазнають меншої кількості обстрілів, інциденти ракетних обстрілів трапляються. Очікується, що рішення з цього питання буде прийнято до початку літніх канікул уряду.

16.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayini-hochut-zapustiti-tsifrovu-platformu-1750079214.html>

В Україні хочуть запустити цифрову платформу для розв'язання житлових проблем, - Шуляк

Вирішувати житлове питання сотень тисяч українців, які потребують поліпшення житлових умов і стоять у багаторічних квартирних чергах, планують з допомогою спеціальної електронної системи, яка підбиратиме варіанти. Очікується, що законопроект щодо неї парламент планує провести через сесійну залу вже ближчим часом.

Про це повідомила голова комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниця партії "Слуга Народу" Олена Шуляк, пише РБК-Україна.

За її словами, йдеться про законопроект №12377 - "Про основні засади житлової політики", зареєстрований у січні цього року. Його ухвалення - вимога програми Юкрейн Фасіліті, за якою Україна отримує від ЄС 50 млрд євро до 2027 року. Дедлайном для остаточного ухвалення законопроекту стоїть 4 квартал 2025 року.

"Ухвалення цього законопроекту - початок масштабної реформи житлової сфери, яка має на меті запустити процес вирішення житлового питання для сотень тисяч громадян, які десятиліттями стоять у квартирних чергах", - пояснила Шуляк.

Нардепка вказала, що одним з важливих пунктів нового законопроекту є створення і запуск цифрового інструменту, за допомогою якого можна підібрати вибрати підходящий інструмент вирішення житлового питання. Йдеться про електронний реєстр заявок і Єдину інформаційно-аналітичну житлову систему. Вона їх аналізуватиме, співставлятиме з рівнем доходів, наявністю житла у власності, соціальним статусом (ВПО, людина з інвалідністю, непрацездатна особа) - і зможе запропонувати найбільш слушний варіант забезпечення житлом: соціальне, службове житло, фінансово-кредитні механізми, а також житло, яке можна буде взяти у соціальну оренду, тобто, за ціною значно нижчою за ринкову.

Водночас, вказала Шуляк, систему зможуть використовувати органи місцевого самоврядування для розуміння ситуації на їхніх територіях, управління місцевими фондами житла, планування розвитку.

"Такий підхід дасть змогу нарешті відмовитися від квартирних черг. Це можливість створення прозорої та дієвої системи забезпечення житлом, з урахуванням актуальних потреб, рівня доходів та будь-яких динамічних змін, особливо під час війни, коли люди змушені змінювати місце проживання", - додала Олена Шуляк.

Система буде відкритою і міститиме дані про весь наявний державний житловий фонд і житловий фонд територіальних громад, який проведуть через масштабну інвентаризацію. Певні кроки щодо неї вже відбулися - розпочалася реалізація закону №4080-IX про інвентаризацію потенційного житла для внутрішньо переміщених осіб.

Законопроект №12377, який передбачає в тому числі створення електронної системи, мають провести через сесійну залу вже ближчим часом, підкреслила Шуляк. Його остаточне ухвалення у другому читанні має відбутися до кінця 4 кварталу цього року. Наступним кроком житлової реформи має стати ухвалення законопроекту про фонд соціального житла, дедлайном якого у Юкрейн Фасіліті стоїть 4 квартал 2026 року.

"Житлова реформа - питання, що назріло дуже давно. Але оскільки воно роками відкладалося, ці процеси йдуть не так швидко, як хотілося б. Необхідність вирішення цих проблем черговий раз підсвітила війна, оскільки через неї у нас мільйони внутрішньо-переміщених осіб, які потребують вирішення житлового питання. На щастя, зараз у нас є чіткий дороговказ -

Юкрейн Фасіліті і його вимоги, які ми зобов'язані виконати, оскільки вони є умовою 50 млрд євро від ЄС", - резюмувала нардепка.

16.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/robota-polshchi-shcho-proponuyut-ukrayintsyam-1750263209.html>

Робота в Польщі: що пропонують українцям та скільки платять

Найчастіше українці можуть знайти роботу в Польщі у харчовій, будівельній галузях, на складах і в логістиці. Такі вакансії зазвичай не передбачають високих вимог. Водночас зі знанням мови та підтвердженням кваліфікації шукачам відкриваються ширші можливості на польському ринку праці.

РБК-Україна в матеріалі нижче розповідає, які вакансії та зарплати пропонують українцям у Польщі.

Які вакансії пропонує Польща українцям

Сусідня Польща багато років приваблювала українських трудових мігрантів, а з початком повномасштабної війни стала прихистком для сотень тисяч біженців, багато з яких активно шукають роботу.

Наразі найбільше вакансій для українців у сферах, що не вимагають досконалого знання польської мови. Це, зокрема, фізична праця та виробництво: сортування, пакування товарів на складах одягу та продовольства, робота на заводах і фабриках.

Наприклад, підприємство шукає робітників на виготовлення бетонних фундаментів. Досвід роботи й знання польської мови не є обов'язковим. Компанія забезпечує житлом та харчуванням.

Популярні вакансії для працівників на складах для фасування одягу, засобів гігієни, побутової хімії тощо. В обов'язки входить маркування продукції, комплектація, упаковка замовлень.

Затребувані працівники в агросекторі для сезонних робіт зі збору врожаю фруктів та ягід.

Є багато пропозицій у будівельній галузі для мулярів, монтажників, електриків та сантехніків.

Сфера обслуговування потребує покоївок, кухарів, барменів.

Роботодавці активно пропонують вакансії для водіїв-далекобійників. Є вакансії для водіїв з України з посвідченням категорії С та Е для міжнародних перевезень.

Для молоді та студентів є багато можливостей у готельному бізнесі, зокрема на посадах прибиральників, офіціантів та барменів.

Зарплати в Польщі

У 2025 році мінімальна заробітна плата у Польщі становить 4666 злотих брутто на місяць (приблизно 3600 злотих "чистими" або 40 406 грн).

З липня 2025 вона зросте до 4820 злотих брутто (близько 3700-3800 злотих "чистими").

Мінімальна погодинна ставка з 1 січня 2025 складає 30,5 злотих брутто, а з липня – 31,5 злотих.

Середня зарплата по Польщі досягає 8613 злотих брутто (що становить приблизно 6201 на руки).

Для некваліфікованих працівників більшість пропозицій зарплати знаходяться в діапазоні 4000-5500 злотих "чистими".

- продавцям-консультантам і касирам в середньому платять 5000-7000 злотих;
- офіціантам – від 4800 злотих, але залежить від міста роботи та закладу; працівникам складів – 5000-6000 злотих.

Висококваліфіковані спеціалісти, такі як програмісти, фінансові директори, юристи можуть заробляти від 15000 до 35000 злотих брутто. Роботодавці готові брати й українців на подібні вакансії.

Для офіційного працевлаштування українцям, які мають статус тимчасового захисту, достатньо паспорта та номера PESEL з позначкою UKR.

Роботодавець має оформити повідомлення про працевлаштування (powiadomienia o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy) і зареєструвати його на порталі praca.gov.pl протягом 7 днів з моменту працевлаштування особи.

20.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/rf-zruynuvala-shchonaaymenshe-60-mln-m-zhitla-1750429233.html>

РФ зруйнувала щонайменше 60 млн м² житла: Шуляк розповіла, скільки треба коштів на відбудову

В Верховній Раді озвучили головні цифри, які відображають поточний стан житлової сфери в Україні. В результаті російського вторгнення зруйновано 60 млн кв. метрів житла, на його відбудову потрібно щонайменше 86 млрд доларів.

Про це пише РБК-Україна з посиланням на заяву голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк під час обговорення "Забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб в Україні. Поточний стан та можливі шляхи для покращення ситуації", організованого міжнародним фондом "Відродження" та Черкаським правозахисним центром.

Крім того, щонайменше 4,6 млн громадян мають статус внутрішньо переміщених осіб, більше ніж 600 тисяч осіб стоять у квартирних чергах, щонайменше 1 млрд євро Україна зобов'язана виділити з бюджету на

програму "єВідновлення" і житло для захисників до 2027 року і ці цифри - далеко не вичерпні.

За словами Шуляк, повномасштабне вторгнення, лише оголило всю ту проблематику, яка на сьогодні є в Україні в сфері житлової політики. Зокрема, згідно з останніми оцінками Світового банку, щоб відновити зруйноване або пошкоджене житло, Україні знадобиться щонайменше 86 млрд доларів. Крім цього, якщо виходити з кількості інформаційних повідомлень про пошкоджене або зруйноване житло, які громадяни подають через Дію, а зараз подано вже 850 тис таких повідомлень, виходить невтішна цифра - більше ніж 60 млн квадратних метрів пошкодженого або зруйнованого житла.

"Нагадаю, що Україна до повномасштабного вторгнення вводила в експлуатацію в середньому 9-10 млн квадратних метрів житла на рік. Тобто нам Росія за три роки повномасштабного вторгнення зруйнувала те, що ми будували щонайменше 6 років. І ми розуміємо, що цифри, про які люди самі повідомляють державу, не є остаточними - у багатьох ВПО, чії домівки залишилися на тимчасово окупованих територіях, не завжди є доступ до свого житла розуміння, в якому воно стані. Тому ці цифри - ще далеко не остаточні", - підкреслила Шуляк.

Потреба в житлі та важливі кроки для вирішення проблеми

Іншою не менш важливою цифрою є і кількість внутрішньо переміщених осіб, тобто людей, які позбавлені можливості жити у своєму житлі. Станом на зараз, це вже більше ніж 4,6 млн осіб. Крім цього, додала Шуляк, понад 600 тисяч осіб стоять на квартирному обліку - у так званих квартирних чергах. Відтак, ці цифри наочно демонструють потребу у житлі, яке потрібно для вирішення їх житлового питання.

Перший крок, підкреслила Шуляк, для цього вже зроблено - в Україні з 2023 року реалізується програма компенсацій "єВідновлення", за якою вже понад 110 тис українських родин вже отримати виплати за пошкоджене або зруйноване житло.

Другим має стати ухвалення законопроекту №12377 - "Про основні засади житлової політики", який має на меті створення умов, за яких всім цим громадянам стане простіше вирішити своє житлове питання. У програмі Ukraine Facility, за якою Україна отримує 50 млрд євро від ЄС до 2027 року, зазначено чіткий дедлайн його ухвалення - 4 квартал 2025 року, вказала Шуляк. Але законопроект, зареєстрований ще у січні цього року, рухається дуже повільно - до сесійної зали попри чіткі дедлайни законопроект не потрапляє.

"Є низка причин, частина з них політичні. Не всі опозиційні сили хочуть брати участь в такому голосуванні, тому що ми скасовуємо дуже застарілий житловий радянський кодекс", продовжила нардепка.

Вона нагадала, що кодекс був прийнятий в 1983 році, в ньому багато норм, які на сьогодні є шкідливими, вони стосуються і тих тем, які стосуються приватизації безоплатної житла, як формуються черги і чому ці черги не є прозорими і підзвітними тощо.

"Тому, ми руйнуємо таку застарілу радянську схему і беремо на себе зобов'язання запровадити нові підходи у формуванні житлової політики. І ми сподіваємося, що вже на наступному сесійному засіданні в залі парламенту цей законопроект у першому читанні буде розглянуто", - резюмувала Олена Шуляк.

16.06.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/4003616-obgovorennia-kreditnoi-programi-z-pridbanna-zitla-dla-molodih-zahisnikiv-ukraini.html>

Обговорення кредитної програми з придбання житла для молодих ВПО та захисників України

Представники молодіжних громадських організацій провели перше засідання з розробки кредитної програми для придбання житла молоддю з числа внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, представників національних меншин та іноземців, що захищали Україну.

Про це йшлося під час круглого столу, організованого "Молоддю Ради національних спільнот України", "Інститутом політичних досліджень" та "Асоціацією молодих ВПО" в Укрінформі.

"Проблема житла не тільки для внутрішньо переміщених осіб, а загалом для української молоді є достатньо великою і системною. Для того, щоб молодь була стратегічним ресурсом для нашої держави на майбутні покоління, потрібно, щоб молоді люди залишалися тут, в Україні, купували квартири, заводили сім'ї, розвивали економіку», - зазначив голова "Асоціації молодих ВПО" Аркадій Петросян.

За його словами, вже підготовлено перші напрацювання концепції програми, яка передбачає пільгові умови кредитування для молоді віком від 21 до 35 років.

Серед основних умов програми - низька кредитна ставка для молодих ветеранів та внутрішньо переміщених осіб (безвідсоткова з можливістю погашення першого внеску державою), мінімальний або повністю відсутній перший внесок, можливість закрити частину першого внеску сертифікатом за зруйноване або знищене житло, а також можливість для територіальних громад вносити перший внесок за молодь.

Голова "Молоді Ради національних спільнот України" Марія Харакоз-Лапєєва наголосила на необхідності врахування у програмі іноземних добровольців, які захищають Україну з 2014 року, але досі не мають правового статусу на території України та повноцінного медичного забезпечення.

"Ця програма є актом подяки і вдячності. Люди обирають жити в Україні, боротися за цю країну, створюють тут родини. Багато військових з Білорусі, Вірменії, Грузії не мають можливості повернутися додому через

переслідування. Вони не мають захисту ні там, ні тут, хоча нам вони цей захист надають", - підкреслила вона.

Засновник "Інституту політичних досліджень Михайло Боголюбов зауважив, що інститут планує проводити соціологічні та адвокаційні дослідження для прискорення затвердження програм, спрямованих на покращення становища внутрішньо переміщених осіб та інших категорій населення, які потребують захисту.

18.06.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4005759-u-radi-poasnili-na-aki-kategorii-osib-posiruetsa-zakon-pro-mnozinne-gromadanstvo.html>

У Раді пояснили, на які категорії осіб поширюється закон про множинне громадянство

Закон про множинне громадянство надасть можливість отримати паспорт громадянина України військовим з іноземних легіонів, етнічним українцям та представникам діаспори. Водночас українські переселенці зможуть отримати іноземне громадянство.

Про це повідомив заступник голови комітету Верховної Ради з питань прав людини Руслан Горбенко у коментарі Укрінформу.

«Ухвалення закону про множинне громадянство, можливість мати два і більше паспортів - надзвичайно важливий крок для мільйонів українців. Особливо це стосується тих, хто був змушений виїхати за кордон через війну. Сьогодні за межами України перебуває близько шести мільйонів наших громадян. Цей закон - саме для них», - зазначив Горбенко.

За його словами, за час перебування у інших державах багато українських громадян вже отримали посвідки на проживання, а дехто - навіть іноземні паспорти, у когось там народились діти, які можуть претендувати на громадянство за місцем народження.

«Закон дозволяє отримати таким особам громадянство країни, яка їх прихистила, і при цьому не втрачати українське громадянство, відповідно до Конституції України», - пояснив депутат.

Водночас він розповів, що закон націлено на ще одну важливу групу осіб - це іноземці, які боронять Україну.

«Серед них є люди без громадянства або громадяни інших країн. Вони ризикують життям за нашу свободу, і тому мають право отримати українське громадянство, як і їхні родичі», - підкреслив заступник голови профільного комітету.

Окрім того, ще однією з цільових груп закону є українська діаспора. Українці, які народилися і виросли в іншій країні, мають інше громадянство, зможуть не тільки відчувати себе українцем за національністю, але і юридично бути громадянами України.

«Як наголосив Президент, українців у світі - понад 60 мільйонів. І збереження української ідентичності за кордоном є надзвичайно важливим. Тепер наші співвітчизники з-за кордону також зможуть отримати громадянство України, не відмовляючись від наявного паспорта іншої держави», - додав він.

19.06.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4005887-sku-privitav-uhvalenna-verhovnou-radou-zakonu-pro-mnozinne-gromadanstvo.html>

СКУ привітав ухвалення Верховною Радою закону про множинне громадянство

Світовий конгрес українців (СКУ) вітає рішення Верховної Ради України щодо ухвалення Закону №11469, який офіційно визнає право українців на множинне громадянство відкриває нову епоху єдності та солідарності всіх українців, незалежно від місця їхнього проживання.

Як передає Укрінформ, про це йдеться в заяві президента СКУ Павла Грода, опублікованій на сайті діаспорної організації.

«Сьогодні ми надсилаємо світові чіткий сигнал: українці за кордоном – це не «емігранти» і не «колишні», а активні співтворці нової України. Цей закон – це ключ, який відкриває двері для мільйонів українців у світі повернутися – серцем, розумом, з досвідом, інвестиціями та відданістю», – наголосив він.

Водночас, ідеться в заяві, цей закон підтверджує і гарантує суверенне право України самостійно визначати й контролювати власну політику громадянства.

Також він є надзвичайно важливим не лише для історичної діаспори, але й для мільйонів громадян, які були вимушені залишити Україну через повномасштабне вторгнення Росії та нині проживають за кордоном – тимчасово або надовго. Їхня роль у майбутньому України – у Перемозі, у відбудові, у переосмисленні самої держави – є незамінною.

СКУ закликає українців з усіх континентів – від Торонто до Буенос-Айреса, від Кейптауна до Дубаю, від Сіднея до Лондона, від прифронтових міст України до громад біженців у Варшаві та Берліні – прийняти цей історичний виклик, ставши частиною національного відродження.

19.06.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/121057-terexov-rozpoviv-skilki-vpo-narazi-zalishajutsja-u-xarkovi>

Терехов розповів, скільки ВПО наразі залишаються у Харкові

У Харкові нині мешкає близько 200 тисяч внутрішньо переміщених осіб.

Про це заявив міський голова Ігор Терехов під час зустрічі з представниками Молодіжної ради.

За словами мера, більшість ВПО не збираються повертатися на місця попереднього проживання, адже часто їм просто нікуди повертатися. "А багато хто вже й не хоче: Харків став для них рідним. Наше завдання – дати їм житло, роботу, освіту дітям і місця для відпочинку. І ми все це робимо", – сказав Терехов.

Він також повідомив, що місто готується до збільшення населення через повернення українців з-за кордону. Згідно з Генеральним планом, у майбутньому кількість мешканців Харкова може зрости до 2,5 мільйона. У зв'язку з цим, за словами мера, міська влада працює над розвитком житлового будівництва та модернізацією інфраструктури.

Крім того, Терехов нагадав, що у Харкові щодня понад 50 тисяч людей, серед яких і ВПО, отримують гарячі обіди.

22.06.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/121110-v-ukraini-stalo-menshe-pereselentsiv-jaka-situatsija-v-chervni-2025>

В Україні стало менше переселенців: яка ситуація в червні 2025

Про це повідомляє Апостроф з посиланням на відповідь на запит від Інформаційно-обчислювального центру Мінсоцполітики.

Станом на 5 червня 2025 року в Україні офіційно зареєстровано 4 594 254 ВПО. Це число знизилося на майже 50 тисяч з початку року.

Донецька та Харківська області – лідери за кількістю людей, які були вимушені покинути свої домівки через війну. Там проживає понад 500 тисяч переселенців.

Інформація по інших регіонах:

- Донецька – 521 976;
- Харківська – 516 930;
- Дніпропетровська – 455 585;
- м.Київ – 426 290;
- Луганська – 271 436;
- Київська – 233 890;

- Запорізька – 221 988;
- Одеська – 217 465;
- Львівська – 203 024;
- Полтавська – 180 949;
- Черкаська – 142 298;
- Вінницька – 135 837;
- Закарпатська – 123 743;
- Миколаївська – 120 285;
- Хмельницька – 118 785;
- Івано-Франківська – 110 249;
- Сумська – 99 023;
- Кіровоградська – 81 733;
- Житомирська – 76 114;
- Чернівецька – 74 346;
- Чернігівська – 68 392;
- Тернопільська – 62 961;
- Херсонська – 45 598;
- Волинська – 42 782;
- Рівненська – 42 575.

Регіональні

17.06.2025

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/1045043-mozut-ziti-do-150-ludej-u-gromadi-na-dnipropetrovsini-oblastuvali-selter-dla-pereselenciv/>

Можуть жити до 150 людей. У громаді на Дніпропетровщині облаштували шелтер для переселенців

У Любимівській громаді на Дніпропетровщині волонтери разом з місцевими підприємцями відновили стару будівлю, в якій облаштували шелтер для переселенців.

Як повідомив у своєму Telegram-каналі голова обласної ради Микола Лукашук, у шелтері можуть жити до 150 людей, які втратили дім. У ньому є все необхідне — від побутової техніки до продуктів і одягу.

Він додав: волонтери гуманітарної місії "Проліска" за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UNF) та Посольства Швейцарії в Україні повністю відремонтували приміщення шелтеру, а також забезпечила його меблями, побутовою технікою та господарчими товарами.

За словами Миколи Лукашука, нині на Дніпропетровщині понад 450 тисяч офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб.

21.06.2025

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1048221-pereselenciv-z-dnipropetrovsini-evakuuvati-na-rivnensinu/>

Переселенців з Дніпропетровщини евакуювали на Рівненщину

58 вимушених переселенців з Дніпропетровщини прийняла Рівненщина 21 червня. Їх розмістили у трьох закладах області.

Про це повідомив у Facebook начальник Рівненської ОВА Олександр Коваль:

"58 вимушених переселенців з Дніпропетровщини прийняли сьогодні на Рівненщині. Усі вони підопічні Васильківського психоневрологічного інтернату".

Олександр Коваль поінформував, що їх поселили у трьох закладах області — Острозькому та Мирогощанському психоневрологічних інтернатах і Здолбунівському геріатричному пансіонаті.

Також він додав, що інтернатні заклади Рівненщини з початку повномасштабного вторгнення армії РФ на територію України прийняли 750 ВПО.

22.06.2025

Суспільне Чернігів

<https://suspilne.media/chernihiv/1047883-u-sosnici-na-cernigivsini-vstanovluut-modulni-budinki-dla-pereselenciv/>

У Сосниці на Чернігівщині встановлюють модульні будинки для переселенців

Модульні будинки для переселенців на території колишнього санаторію встановлюють у Сосниці на Чернігівщині. До дев'ятох уже підводять комунікації, ще три мають привезти найближчим часом. Про це Суспільному повідомив голова громади Андрій Портний. Будинки одно- та двокімнатні. В середині є все необхідне для життя.

На території колишнього санаторію в Сосниці, де встановлюють модульні будинки, навколо сосни, поряд протікає річка Убідь. Голова громади Андрій Портний каже, це екологічно чисте місце.

В одному із модульних будинків — кімната і санвузол з душовою та пральною машинкою. Двері тут розсувні, щоб економити місце.

"Тут взагалі немає металу. Дерев'яний каркас, брус клеєний, тобто він не мокрий", — каже начальник ділянки з виготовлення модульних дерев'яних будинків Павло Медведчук.

Будинок утеплений. Обігріватися буде завдяки електричним панелям. Але за електрику платити багато не доведеться, каже Павло Медведчук.

Щоб в будиночках не накопичувалась волога, в них встановили рекуператори, які мають працювати постійно.

"Він вдуває і видуває: вдуває вологе повітря, а вдуває підігріте повітря. Підігріте повітря – це не означає що тепле-тепле, але якщо взимку мінусова температура, наприклад, -15, -18, то в будинок надходить тепле свіже повітря", — каже Павло Медведчук.

Окрім однокімнатних будинків, є три двокімнатних. Вони призначені для сімей з дітьми, пояснює голова громади. У передпокої пральна машина та холодильник, далі — кімната з диваном, столом та кухонною стінкою. Є велика розсувна шафа для речей.

Площа двокімнатного будинку на 10 квадратних метрів більша.

За документами, однокімнатний будинок коштує один мільйон дванадцять тисяч гривень, ціна двокімнатного — понад один мільйон триста тисяч гривень, каже Андрій Портний.

"Це українсько-швейцарська фірма. У нас співвласник швейцар Мартін Хуберт, який заснував фонд «Допомога в Україні». З цього фонду ми, виходить, виготовляємо, монтуємо і надаємо безкоштовно житло людям, які постраждали від російської агресії", — каже Павло Медведчук.

Наразі з грошей цього фонду профінансували встановлення до півтори сотні будинків для переселенців на Київщині та Херсонщині, каже Павло Медведчук. На Чернігівщині встановлюють їх вперше.

"Вже понад рік співпрацюємо з благодійним фондом «Зелений кристал» зі Швейцарії та паралельно з «Зеленим Кристалом» ще працюємо з компанією «DIVARIO». Тобто три будиночки нам профінансував «Зелений кристал» і десять будиночків товариство «DIVARIO», яке виготовляє ці будиночки й знаходить фінансування, щоб допомагати людям", — розповів Андрій Портний.

Заселятимуть людей після підведення комунікацій. Цим займається селищна рада за кошти з місцевого бюджету. В планах також облаштування території.

"Там буде ще такий дворик досить великий. Може, побачимо, дитячий майданчик встановимо. Щось треба, якусь інфраструктуру. Подивимося, хто тут буде жити. Ну і, побачимо, зону барбекю зробимо, щоб люди соціалізувались, жили, спілкувались між собою", — каже Портний.

Зараз у Сосницькій громаді проживає понад 400 внутрішньо переміщених осіб. Деякі люди купили житло самостійно, дехто винаймає або живе у родичів. Тому потреба у модульних будинках зараз є, каже Андрій Портний.

20.06.2025

Вечірній Київ

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114006/>

У Києві запустили пілотний проєкт для внутрішньо переміщених осіб з Луганщини

У Всесвітній день біженців у столиці відкрили Центр життєстійкості Марківської селищної військової адміністрації Старобільського району Луганської області.

Це пілотний проєкт Міністерства соціальної політики в рамках програми «Ти як?» першої леді Олени Зеленської, першою в якому взяла участь релокована Марківська громада.

«Незмінними нашими партнерами у наданні гуманітарних послуг є „Карітас Київ“, тому ми підписали з ними меморандум й отримали від них частину приміщення, а також супровід фахівців для надання соціальних послуг. „Карітас Київ“ також став надавачем послуги життєстійкості. У цьому просторі будуть обслуговуватися жителі нашої громади, багатодітні родини, діти з особливими освітніми потребами, надаватиметься психологічна допомога й ще багатий спектр послуг», — пояснив керівник Марківської селищної військової адміністрації (СВА) Олександр Череватий.

У Києві проживають близько тисячі внутрішньо переміщених осіб з Марківської громади, а інші мешканці розкидані по всій Україні. Влада селища була релокована в Київ і відкрила спочатку координаційний центр надання гуманітарної допомоги ВПО при Марківській СВА, але там обслуговується 1600 громадян — переселенців з усієї Луганської області.

Заступниця голови Луганської обласної державної адміністрації Катерина Безгинська подякувала всім причетним до втілення пілотного проєкту для луганчан. Вона пояснила, що цей проєкт надає можливість Луганській області залучати допомогу міжнародних організацій та направляти її жителям Луганщини.

«Ми релоковані по всіх куточках України, але це дає нам можливість єднатися, відчувати що ми — жителі незламної Луганщини, яка з 2014 року протистоїть окупантам. І ми як ніхто знаємо наскільки важливо бути разом, не втратити один одного, й робити все, щоб Луганщина була вільною від агресора, а перемога над ворогом була якнайшвидшою», — сказала Безгинська.

Вона поінформувала, що на сьогодні по всій Україні працюють вже шість центрів допомоги для невеликих громад, всього ж з Луганщини виїхали 26 громад. І вони показують приклад, як потрібно гуртуватися й робити великі справи.

За інформацією організаторів незабаром у Києві відкриють Центр життєстійкості й для Кремінської громади Луганської області.

За словами керівництва «Карітас Україна» відкриття цього Центру є ще одним прикладом системної роботи їх столичного підрозділу з надання соціальних послуг населенню. Від початку повномасштабного вторгнення організація підтримала понад 50 тисяч людей, які постраждали внаслідок війни. Всього в Україні саме під егідою «Карітас» діють 33 Центри.

«Коли війна забирає дім, ми створюємо дім надії. Центр життєстійкості — це місце, де кожен має змогу знайти розуміння, підтримку та сили рухатися далі. Особливо важливо, що він відкрився саме для громади, яка втратила можливість бути на своїй землі, але зберегла гідність, віру й бажання творити майбутнє, — сказав отець Роман Сиротич, директор БО «БФ «Карітас-Київ».

Присутнім на відкритті Центру життєстійкості показали, чим жила Марківська громада у мирні часи. Квітучий край, який був знаменитий своїми унікальними здобутками у сільському господарстві — особливим сортом цибулі, 20 видами сирів, молочними продуктами, багатими ланами, безкраїми степами та лісами, величезними отарами та стадами.

«На початку російського вторгнення люди у Марківці тиждень-два чекали на ЗСУ, виходили з протестами проти окупантів, з мітингами. А коли рашисти стали застосовувати проти них силу зрозуміли, що час виїжджати. Основний потік виїхав протягом березня — травня, а потім окремими родинами виїжджали, як хто міг», — розповів Олександр Череватий.

Сам Череватий був відряджений для виконання обов'язків начальника військової адміністрації Марківської тергромади у вересні 2022 року.

«В мене є бажання провести у нашому новому Центрі стресостійкості об'єднавчий захід для луганчан та киян — запросити відомих артистів й організувати концерт, поспілкуватися між собою, докладніше розповісти людям про ті послуги, які надаватиме Центр», — сказав Олександр Череватий.

18.06.2025

Рудана

<https://rudana.com.ua/news/u-kryvomu-rozi-vidkryly-centr-psyhologichnoyi-ta-yurydychnoyi-pidtrymky-mistyam-i-vpo>

У Кривому Розі відкрили Центр психологічної та юридичної підтримки містян і ВПО

У Кривому Розі відкрився ще один Центр психологічної та юридичної підтримки містян і ВПО. Його послуги - безкоштовні. Це частина проекту, який місто реалізує у співпраці з міжнародними партнерами. Центр створений у співпраці з урядом Німеччини для підтримки людей у непрості для нашої країни часи. Партнером виступила громадська організація «Аваліст», яка з початку 2025 року надає психосоціальну підтримку у місті.

«Ми хочемо запровадити тісну співпрацю з закладами дошкільної освіти, з практичними психологами, вихованцями і батьками, щоб підтримати населення, надати комплексну психолого-педагогічну допомогу всім, кому

вона необхідна, налагодити партнерство з організаціями міста, з освітнім простором і взагалі підтримувати і робите все можливе, щоб наші діти частіше посміхалися і у них були такі осередки радощів, тепла і допомоги одне одному», - каже Ольга Голубева, консультантка Центру професійного розвитку педагогічних працівників міста Кривого Рогу, практична психологиня.

Центр облаштували у художній школі №1 Металургійного району. Просторе, відремонтоване приміщення, сучасні меблі, комп'ютери. Для безпеки облаштоване укриття, для доступності - пандус.

«Місто вдячне владі і народу Німеччини за підтримку України в цей дуже непростий час. Сьогодні в нашому заході - посол Німеччини пан Єгер Мартін. Я дуже вдячний йому за координацію тієї роботи, яку роблять фонди Німеччини тут в Україні. Я особисто залучений до проєктів, спрямованих на підвищення стійкості Кривого Рогу, розробку планів щодо критичної інфраструктури, відновлення житла після ударів ракет. Сьогодні маю змогу бути тут разом з усіма на відкритті громадського центру. Я дуже вдячний нашим партнерам, ГО Аваліст, яка декілька років вже з нами. З першого дня ми відчуваємо їх допомогу будівельними матеріалами, і генераторами», - зауважив Євген Удод, перший заступник міського голови Кривого Рогу.

Заклад покликаний покращити ментальне здоров'я та забезпечити психологічну підтримку мешканців, що є надзвичайно важливим, враховуючи значний попит на такі послуги, особливо серед ВПО.

«Для нас це дуже важлива подія. Для ГО Аваліст це не перший відкритий громадський центр, але в Дніпропетровській області він перший, - вітає присутніх Єлизавета Глюзицька, заступниця голови організації Східного регіону.

Посол Німеччини в Україні Мартін Єгер подякував Кривому Рогу за ефективну співпрацю: Потреба у психосоціальній підтримці є надзвичайно великою. Це лише один приклад тієї допомоги, яку Німеччина надає Україні. Таким чином уряд Німеччини обіцяє продовжувати підтримувати Україну і надалі. І що би не сталося далі, Німеччина стоятиме поряд з Україною - ми продовжуємо надавати гуманітарну, фінансову підтримку. І ми також плануємо розширити військову допомогу».

18.06.2025

МАХАЛА

<https://mahala.com.ua/novyny/u-bolhradskomu-rayoni-ponad-pivсотni-rodyn-vpo-otrymaiut-zhytlo/>

У Болградському районі понад півсотні родин ВПО отримують житло

У селі Соборне Тарутинської громади Болградського району стартував важливий соціальний проєкт — облаштування житла для внутрішньо

переміщених осіб. У межах ініціативи заплановано капітальний ремонт будівлі, де буде створено 70 житлових квартир для людей, які були змушені залишити свої домівки через війну. Про це повідомили у пресслужбі Одеської ОВА.

Проект реалізується благодійним фондом «Карітас Одеса УГКЦ» у співпраці з МБФ «Карітас Україна» та Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців. Місцева громада бере на себе підключення об'єкта до всіх необхідних комунікацій.

Одеська ОВА координуватиме взаємодію між усіма сторонами та сприятиме оснащенню житлових приміщень меблями, побутовою технікою, а також забезпечуватиме інформування ВПО щодо можливості подачі заявок на проживання.

Проект має на меті створення безпечних і гідних умов для тих, хто постраждав від війни, та є ще одним важливим кроком до зміцнення соціальної підтримки в Болградському районі.

18.06.2025

ШосткаNews.City

<https://shostkanews.city/articles/424275/2600-na-start-mercy-corps-proponuye-granti-dlya-vpo-ta-meshkanciv-prifrontovih-zon>

\$2600 на старт: Mercy Corps пропонує гранти для ВПО та мешканців прифронтових зон

Міжнародна гуманітарна організація Mercy Corps спільно з партнером ГО "Центр Зайнятості Вільних Людей" продовжує реалізовувати Програму підтримки економічної стійкості України (ERP).

Напрямок індивідуальної грошової допомоги для підтримки ініціатив мікробізнесу реалізується у Сумській, Дніпропетровській, Запорізькій, та Миколаївській областяхта спрямований на посилення самозайнятості та мікропідприємництва.

Взяти участь у програмі та отримати фінансову допомогу можуть внутрішньопереміщені особи (ВПО) та місцеве населення, яке зареєстроване та проживає в районах, де велися чи ведуться бойові дії (згідно з наказом № 376 Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025) на території, що контролюється урядом України, за винятком районів з активними бойовими діями чи з обмеженим доступом або високим ризиком для життя та ведення бізнесу. Програма допоможе підвищити дохід за допомогою підприємницької діяльності, подолати складні життєві обставини та зменшити залежність від зовнішньої підтримки.

Середній розмір фінансової допомоги в межах цієї програми складає 2600 доларів США у гривневому еквіваленті за актуальним курсом НБУ. Підтримка надається на придбання необхідних засобів (реманент, обладнання, насіння тощо) для ведення власної справи.

19.06.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/zhytlo-dlya-vpo-z-luganshhyny-u-kyievi-dostupni-200-misch-u-gurtozhytku>

Житло для ВПО з Луганщини: у Києві доступні 200 місць у гуртожитку

Завдяки співпраці Лисичанської міської військової адміністрації та Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, у Києві з'явилося 200 додаткових місць для проживання внутрішньо переміщених осіб. Нові помешкання розташовані у гуртожитку університету та пропонують комфортні умови для адаптації та нового початку.

Про це повідомляє Лисичанська МВА.

Житло організовано за блочною системою, де є кімнати на 2, 3 та 4 особи. Кожен блок обладнаний власною кухнею, душовою кімнатою та вбиральною, що забезпечує зручність та приватність. На першому поверсі функціонує пральня, а також доступний медичний кабінет для необхідної допомоги.

Окрім комфортних житлових умов, у гуртожитку є актові зала, яка слугує центром для надання психологічної, соціальної та юридичної допомоги. Тут також регулярно проводяться різноманітні культурні заходи, що сприяють інтеграції та підтримці морального духу мешканців.

Територія навколо гуртожитку також пропонує приємні бонуси для мешканців. Тут є зона відпочинку, спортивний та дитячий майданчики, а також мальовниче озеро, де можна проводити час на свіжому повітрі.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

19.06.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/duzhe-zatyshno-ta-komfortno-pereslentsi-mariupolya-pro-sotsialne-zhytlo

"Дуже затишно та комфортно": переселенці Маріуполя про соціальне житло

Катерина та Володимир разом з сином вибралися з блокадного Маріуполя навесні 2022 року. Зупинилися у Дніпрі, де змушені були винаймати житло. У 2024 році подружжя подали заявку на отримання соціального житла за проектом мера Маріуполя Вадима Бойченка "ЯМаріуполь. Житло".

У травні відкрилося вже третє соціальне житло у Дніпрі. Тут створені умови для проживання 192 родин маріупольців. Катерина та Володимир отримали у оновленій будівлі ключі від комфортної квартири-студії. Катерина зазначає, що така підтримка особливо важлива для родини, адже дозволяє суттєво економити сімейний бюджет.

"Кімната дуже затишна, загалом у житлі комфортні умови. Для дитини є дитяча кімната, спортзал. Сучасні кухні, у нас в кімнаті зроблений окремий санвузол, дуже зручно", - каже Катерина

Так само скоро до житла заселиться пані Людмила з чоловіком. З 2022 року вони проживали у Чернівцях. У центрі "ЯМаріуполь" їм порадили стати у чергу на соціальне житло за проєктом муніципалітету Маріуполя. І ось, подружжя отримало бажаний власний простір.

"Нас влаштовує усе. І холодильник і кухня є, усе для того, щоб спокійно жити. Дякуємо меру Маріуполя та усім партнерам", - зазначила пані Людмила

Проєкт "ЯМаріуполь.Житло" реалізується Маріупольською міською радою за фінансової підтримки уряду Франції, у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, у координації з урядом України та Донецькою обласною військовою адміністрацією. Також проєкт підтримує ГМ «Проліска», УВКБ ООН, Фонд Ріната Ахметова та компанія Grohe. У межах ініціативи вже створено чотири об'єкти соціального житла для 476 маріупольських родин у Києві та Дніпрі. У планах – нові об'єкти у Чернівцях, Кропивницькому, Запоріжжі.

22.06.2025

ГО "Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10055>

Звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та інших осіб, постраждалих від агресії Російської Федерації (далі – ТСК) про виконану роботу (реєстраційний номер 13372)

13 червня до Парламенту було подано звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та інших осіб, постраждалих від агресії Російської Федерації (далі – ТСК) про виконану роботу (реєстраційний номер 13372).

Діяльність ТСК здійснюється за основними напрямками в сфері захисту прав ВПО та інших постраждалих від російської агресії:

- надання фінансової підтримки;
- відшкодування завданих збитків, шкоди та сприяння у здійсненні репараційних виплат;
- вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням житлом для ВПО та інших постраждалих осіб;

- здійснення парламентського контролю за діяльністю виконавчої влади у цих напрямках.

За напрямком фінансової підтримки ТСК звітує про напрацювання та подання до Парламенту:

- законопроекту за № 10382 від 28.12.2023 про внесення змін до Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” щодо виплати допомоги на проживання з урахуванням результатів оцінювання задоволення потреб та ступеня інтеграції внутрішньо переміщеної особи за місцем фактичного проживання (поки не розглядався Парламентом);
- законопроекту за № 12301 від 11.12.2024 про викладення в новій редакції Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”. Передбачає комплекс заходів на всіх етапах внутрішнього переміщення, включно з правом на щомісячну грошову допомогу, яка виплачуватиметься протягом воєнного стану та одного місяця після його завершення, з можливістю припинення лише за результатами офіційної оцінки рівня задоволення потреб ВПО. Визначено вимоги до Уряду щодо розробки та затвердження порядку функціонування електронного кабінету ВПО;
- законопроекту за № 12300 від 11.12.2024 про внесення зміни до статті 5 Закону України “Про статус гірських населених пунктів в Україні” щодо захисту прав ВПО. Цей проєкт усуває дискримінаційні підходи у наданні надбавок ВПО, які мешкають у гірських населених пунктах. Наразі близько 100 тисяч ВПО у таких громадах не мають доступу до 20% надбавок до пенсій, стипендій та інших державних виплат, на відміну від місцевих жителів, що створює соціальну несправедливість. Законопроект дозволяє прирівняти ВПО до інших мешканців у цих умовах.

За напрямком відшкодування завданих збитків, шкоди та сприяння у здійсненні репараційних виплат ТСК повідомляє про підготовку та передання законодавчих пропозицій до Верховної Ради:

- про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав на землю власників об’єктів нерухомого майна, зруйнованих внаслідок бойових дій (реєстр.№ 13174 від 15.04.2025), який передбачає право власників зруйнованого житла без аукціону приватизувати або орендувати земельні ділянки, на яких були знищені об’єкти;
- про внесення змін до деяких законів України щодо нарахування плати за житлово-комунальні послуги та облік збитків у зв’язку з пошкодженням або знищенням об’єктів нерухомого майна (реєстр.№ 13155 від 04.04.2025), який передбачає, що під час дії воєнного стану та ще рік після його припинення чи скасування не нараховується плата за житлово-комунальні-комунальні послуги у разі пошкодження або руйнування житла в багатоквартирному

будинку внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією.

Підтримано зміни до Закону України №2923 (реєстр. № 13136 від 26.03.2025), який передбачає:

- поширення дії цього закону на майно, зруйноване або пошкоджене починаючи з 19 лютого 2014 року;
- надання компенсацій за житло знищене не тільки у результаті бойових дій, але і внаслідок неправомірних дій (бездіяльності) окупаційної влади;
- визначення пріоритетного права на компенсацію сім'ям, для яких пошкоджене або знищене житло було єдиним;
- власники зруйнованих квартир у багатоквартирних будинках зможуть отримати компенсацію не тільки шляхом їх відбудови, але і у вигляді сертифіката (в такому випадку їхні квартири після відновлення передаватимуться у комунальну власність як соціальне житло);
- строк звернення за компенсацією після припинення або скасування воєнного стану збільшується з 1 до 3 років.

Надалі звіт має бути заслуханий та обговорений Парламентом, взятий до відома та прийнято рішення про продовження роботи ТСК на наступний період.

16.06.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/pidsumky-proiektu-novi-horyzonty-aktyvatsiia-rad-vpo/>

Підсумки проєкту «Нові горизонти: активація Рад ВПО»

Розповідаємо про досягнення проєкту «Нові горизонти: активація Рад ВПО», який ми нещодавно завершили. Протягом 6 місяців команда Благодійного фонду «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» працювала над тим, щоб надати Радам ВПО необхідні навички та ресурси для дієвого представлення інтересів переселенців у своїх громадах.

Ось що нам вдалося зробити завдяки проєкту:

- У Гайсинській, Рокитнівській та Світловодській громадах було оновлено склад Рад ВПО, змінено положення про їхню діяльність та розроблено стратегічні плани роботи на 2025-2026 роки.
- створили комплексний тренінговий курс з лідерства, адвокації та ефективної командної роботи для представниць і представників Рад ВПО (<https://bit.ly/3H3a2P6>);
- провели дослідження щодо можливостей економічної інтеграції ВПО в приймаючі громади (<https://bit.ly/4kJYsHO>);

- розробили й протестували прототип онлайн-сервісу на основі ШІ для автоматичного створення протоколів засідань Рад ВПО (з питань використання сервісу звертайтеся на ел. пошту info@sss-ua.org);
- організували зустрічі з обміну досвідом, стратегічні сесії та тренінги, які показали величезний інтерес до теми посилення Рад ВПО по всій країні.

Наш проєкт у цифрах:

- 344 учасниць та учасників долучилися до активностей проєкту. Це люди, які прагнуть змін у своїх громадах;
- 23 комплексні заходи було проведено, включаючи 11 тренінгів, 7 робочих зустрічей та 3 стратегічні сесії;
- 263 учасниць та учасників з усієї України об'єднали дві великі зустрічі з обміну досвідом (онлайн та офлайн);
- 93 учасники з трьох цільових громад та 251 учасник з інших регіонів України взяли участь у заходах.

Наш проєкт залишив після себе дієві інструменти та, головне, сильні, навчені та вмотивовані команди Рад ВПО. Це інвестиція у сталий розвиток, інклюзивність та зміцнення місцевої демократії.

17.06.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/navchalnyy-videokurs-rady-vpo-vid-adaptatsii-do-vplyvu-chomu-tse-varto-podivytysia-vidhuk-holovy-rady-vpo-iryny-pylypenko/>

Навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» — чому це варто подивитися? Відгук голови Ради ВПО Ірини Пилипенко

Понад 550 людей уже пройшли наш відеокурс для Рад ВПО й отримали сертифікати!

Навчальний курс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» (освітній серіал) дає знання, натхнення і практичні інструменти тим, хто хоче змінювати життя переселенок та переселенців на краще. Він допомагає глибше зрозуміти, як працюють Ради ВПО, як будувати партнерства, взаємодіяти з владою та ефективно представляти переселенські інтереси в громадах.

Продовжуємо ділитись відгуками тих, хто пройшов навчання. Цього разу про свої враження розповідає Ірина Пилипенко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Волинській ОВА.

«Навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» — справжній дороговказ для тих, хто працює з внутрішньо переміщеними особами. Він дає змогу глибше зрозуміти роль та функції Рад ВПО, їхній вплив на ухвалення рішень у громадах і способи ефективної комунікації з владою. Цей відеокурс варто переглянути всім, хто прагне не лише зрозуміти переселенські проблеми, а й активно їх вирішувати. Особливо цінні в ньому

практичні поради та кейси, що допомагають застосувати здобуті знання на практиці.

Найбільше мене вразила друга серія, присвячена взаємодії Рад ВПО з партнерами. Вона дає відповіді на важливі питання: як будувати комунікацію з органами влади, як залучати до співпраці міжнародні організації та бізнес, і головне — як зробити так, щоб ці партнерства приносили реальні результати. Ця тема надзвичайно актуальна і для нашої Ради, адже успішне залучення партнерів допоможе створити нові можливості для переселенок і переселенців. Ми вже плануємо застосовувати набуті знання — розширювати мережу контактів і залучати більше ресурсів для підтримки ВПО».

Хочете допомогти Радам ВПО ефективніше працювати й вирішувати переселенські проблеми за допомогою дієвих місцевих програм?

Навчайтеся разом з нами — дивіться навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу» на платформі Дія.Освіта. Нагадуємо, що всім, хто пройшов відеокурс, склав тести та отримав сертифікат, буде нараховано 0,1 кредиту Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Цю публікацію підготували за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН). Зміст цієї публікації виключно є відповідальністю Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» і жодним чином не відображає поглядів УВКБ ООН.

18.06.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/realizatsiia-zakonu-ukrainy-4080-ix-hromady-uriad-i-hromadskist-obhovoryly-inventaryzatsiiu-zhytla-dlia-vpo>

Реалізація Закону України № 4080-IX: громади, уряд і громадськість обговорили інвентаризацію житла для ВПО

28 травня 2025 року відбувся воркшоп «Житло для ВПО: прозора інвентаризація та антикорупційний контроль», організований за ініціативи Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових і немайнових прав внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

У заході взяли участь народні депутати, представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, міжнародних і національних неурядових організацій. Онлайн-трансляція зібрала близько тисячі глядачів.

БФ «Право на захист» презентувала адвокаційна координаторка Ксенія Гедз.

Основною темою воркшопу стало обговорення практичних кроків щодо реалізації Закону України № 4080-IX, який передбачає проведення загальної всеукраїнської загальної “інвентаризації” нерухомого майна, що може бути використане для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Як зазначила у своєму виступі Ксенія Гедз:

«Прийняття закону № 4080 і його імплементація є одним з перших кроків держави до створення сталих довгострокових рішень, які спрямовані не лише на подолання кризи внутрішнього переміщення, яка є однією з наймасштабніших після Другої світової війни, але й на інтеграцію внутрішньо переміщених осіб, а також підтримку українців, які знаходяться за кордоном і приймуть рішення повернутися в Україну».

У контексті реалізації цього закону Міністерство розвитку громад та територій України представило бачення проведення інвентаризації та створення інформаційно-аналітичної системи об'єктів нерухомого майна для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом. У своєму виступі начальниця управління житлової політики та благоустрою Світлана Старцева повідомила, що:

“На сьогодні вже утворено координаційні комісії та комісії з обстеження на рівні обласних і районних адміністрацій, затверджено підзаконні акти, і розпочато процес обстеження об'єктів. Наступним етапом стане створення інформаційно-аналітичної системи, яка дозволить збирати, аналізувати та верифікувати дані про житловий фонд. Ми очікуємо, що найближчим часом, за підтримки УВКБ ООН, ця система буде запущена.”

Окрему увагу представниця Міністерства приділила важливості ефективної взаємодії обласних та районних адміністрацій з органами місцевого самоврядування, залучення представників громадськості до роботи комісій та технічного супроводу з боку сертифікованих фахівців — як необхідних передумов для практичного впровадження інвентаризації.

З метою підтримки реалізації положень Закону України № 4080-IX на місцевому рівні було підготовлено та під час воркшопу презентовано аналітичний документ «Інвентаризація нерухомого майна: внутрішній ресурс для забезпечення житлом ВПО». Як зазначив народний депутат Павло Фролов, документ виконує функцію методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування та обласних, районних державних (військових) адміністрацій щодо практичного впровадження норм закону та відповідних підзаконних актів, забезпечення координації дій між усіма учасниками процесу та формування узгодженого підходу до інвентаризації потенційного житлового ресурсу.

Серед основних питань, які перебували у фокусі уваги учасників під час обговорення, було питання цифровізації процесу обліку нерухомості. Учасники заходу наголосили на необхідності забезпечення відкритості, зручності та прозорості майбутньої інформаційно-аналітичної системи, яка б дозволяла ефективно управляти житловими ресурсами для внутрішньо переміщених осіб. З огляду на це, одним із ключових завдань було визначено забезпечення інтероперабельності (сумісності) новостворюваної інформаційно-аналітичної системи з уже функціонуючими державними реєстрами та базами даних. Така інтеграція, як підкреслювали учасники, дозволить уникнути дублювання інформації, забезпечити її актуальність,

пришвидшити ухвалення рішень та гарантувати прозорість на всіх етапах — від обліку до розподілу житла.

Зокрема, обговорювалося питання технічної взаємодії з Базою даних про внутрішньо переміщених осіб. За словами Ксенії Гедз, ефективність майбутньої системи значно зросте за умови її інтеграції з електронним кабінетом внутрішньо переміщених осіб, створення якого передбачено законопроектом № 12301:

«Електронний кабінет дозволить фіксувати індивідуальні потреби ВПО у житлі. Надзвичайно важливо, щоб між цією базою та інформаційно-аналітичною системою, створеною за Законом України № 4080, були налагоджені протоколи обміну даними. Така взаємодія дозволить уникнути дублювання інформації, коли ВПО змушені повторно вносити свої потреби до різних реєстрів та систем, а також спростить адміністративні процедури для заявників і підвищить ефективність ухвалення рішень щодо забезпечення житлом».

Крім того, як наголосила Ксенія Гедз, нова система має стати єдиною інтегрованою платформою, яка поєднуватиме вже існуючі програми забезпечення ВПО житлом.

У цьому контексті підкреслювалась необхідність передбачити в межах нової інформаційно-аналітичної системи можливість інтеграції даних про фонди тимчасового житла, житла соціального призначення та черги на нього. Такий комплексний підхід дозволить синхронізувати всі існуючі механізми та ініціативи, уникнути дублювання зусиль та фрагментації даних і сформувати єдину політику управління житловими ресурсами для ВПО в межах реалізації Закону України № 4080-IX.

Ще одним важливим аспектом дискусії стало обговорення ролі та механізмів участі громадських організацій у роботі координаційних комісій і комісій з обстеження. Хоча чинне регулювання передбачає можливість залучення представників громадянського суспільства, наразі відсутні чіткий і прозорий порядок відбору, делегування та включення до складу комісій, деталізація повноважень таких представників.

Учасники зазначили, що без формалізованої процедури участь громадськості ризикує залишитися номінальною, а її потужний потенціал у контролі за прозорістю та доброчесністю процесу — нереалізованим.

Також предметом активного обговорення було питання врегулювання порядку залучення приватних власників до формування єдиної бази житлового фонду. Закон України № 4080-IX передбачає можливість включення об'єктів приватної власності виключно на добровільних засадах, але не визначає чітких механізмів такої участі.

Зокрема, Ксенія Гедз наголосила на необхідність більш чіткого врегулювання правових наслідків включення об'єктів приватної власності до інформаційно-аналітичної системи, а також визначення права власника відкликати надану згоду на будь-якому етапі процесу інвентаризації, з метою забезпечення балансу між суспільним інтересом та правом власності.

Підсумовуючи, учасники заходу відзначили, що воркшоп став важливою відправною точкою для практичного впровадження положень Закону України № 4080-IX та подальшого розвитку житлової політики для ВПО. Водночас наголошувалося, що реалізація цих процесів потребує скоординованих зусиль, належного міжсекторального діалогу, постійного моніторингу та ефективного громадського контролю.

У цьому контексті за підсумками заходу було підписано спільну заяву представників громадського сектору, зокрема Інституту житла, БФ «Право на захист», ГС «Українська Гельсінська спілка з прав людини», БФ «Рокада», ГО «Десяте квітня», БФ «Схід SOS» та БФ «СТАБІЛІЗЕЙШН СУППОРТ СЕРВІСІЗ». Заява засвідчила готовність організацій до співпраці задля прозорого та справедливого впровадження інвентаризації для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

БФ «Право на захист» і надалі долучатиметься до розробки практичних рішень та моніторингу реалізації процесів інвентаризації, спрямованих на створення гідних умов проживання для постраждалих від війни.

20.06.2025

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/rokada-ta-ukrzhaliznytsia-istorii-pereselentsiv-transliuiut-na-vokzalah-do-vsesvitnoho-dnia-bizhentsiv/>

«Рокада» та Укрзалізниця: історії переселенців транслують на вокзалах до Всесвітнього дня біженців

До Всесвітнього дня біженців, який щорічно відзначається 20 червня, на моніторах залізничних вокзалів Києва, Луцька, Львова та Харкова з’явилися особливі відеоісторії — розповіді внутрішньо переміщених українців. Ініціатором цього проєкту став благодійний фонд «Рокада» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, який вже багато років підтримує тих, хто змушений залишити свої домівки через війну.

“Найперше, про що ми маємо говорити сьогодні, – це про підтримку людей, які втрачають рідних, залишають власні домівки, шукають притулок і безпеку. Хтось у своїй країні, хтось – поза її межами, не знаючи мови, традицій, культури... Мільйони людей у світі вимушено роблять вибір без вибору”, – зазначила голова правління благодійного фонду «Рокада» Наталія Гуржій.

Цей проєкт став можливим завдяки співпраці з «Укрзалізницею», яка, за словами пані Наталії, давно стала символом незламності. Евакуаційні потяги під час повномасштабного вторгнення не лише рятували тисячі життів, а й дарували людям надію, віру в порятунок і новий початок.

“З початку повномасштабного вторгнення і зараз наші команди зустрічають потяги, допомагають шукачам прихистку, а також стають голосами біженців і внутрішньо переміщених українців у регіонах,

допомагаючи їм інтегруватися й адаптуватися на нових місцях”, – додає Наталія Гуржій.

Проект на вокзалах — це не просто відео. Це голоси тих, хто змушений був почати все з нуля. Це нагадування про людські долі, які стоять за сухими цифрами статистики. І це заклик до кожного з нас — пам’ятати, підтримувати, допомагати.

20.06.2025

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/marka-nezlamnosti-symvol-syly-ta-pidtrymky-bizhentsiv-i-vnutrishno-peremishchenykh-osib/>

«Марка незламності»: символ сили та підтримки біженців і внутрішньо переміщених осіб

Благодійний фонд “Рокада” спільно з Укрпоштою анонсує створення “Марки незламності” за проектом “Власна марка”.

Щодня люди у всьому світі змушені залишати домівки, рятуючись від війни, переслідувань чи стихійних лих. Щодня українці шукають прихистку у більш безпечних регіонах. У кожного – свій біль, але водночас і неймовірна стійкість, сила та віра.

Чому це важливо?

“Щодня по всьому світу — і в Україні зокрема — люди тікають від війни, насильства, переслідувань чи стихійних лих. За кожною цифрою статистики — реальні історії втрат, розлуки, сміливості та надії. Біженці та внутрішньо переміщені особи — це не просто статус. Це люди, які, попри все, тримаються, створюють нове життя з нуля, будують нові громади й щодня доводять: незламність — це не гучне слово, а реальність, у якій вони живуть. Ця марка стане голосом, що закликає до дії”, – зазначають ініціатори даної акції. Сьогодні ми пишемо історію разом. Ми – частина великої місії, яка має закарбувати світові, що єднання, підтримка і допомога здатні творити дива. Слідкуйте за нашими оновленнями, аби першими побачити, як виглядатиме “Марка незламності” — символ тих, хто не здався.

Разом ми говоримо про важливе, разом ми підтримуємо, разом — ми сильніші.

Ініціатива реалізується в межах інформаційної кампанії до Всесвітнього дня біженців, підготовлена благодійним фондом «Рокада» спільно Укрпоштою за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні.

17.06.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/pid-parasolkoyu-turboty-u-karitasi-startuvaly-dytyachi-tabory-psyhoemocziynoyi-reabilitacziyi/>

«Під парасолькою турботи»: у Карітасі стартували дитячі табори психоемоційної реабілітації

70 дітей із Житомира та області провели незабутні 10 днів у відпочинковому комплексі «Парасолька», який розташований у селі Дольськ на березі озера у Волинській області.

Це була перша із шести змін проекту «Табори для дітей, що особливо постраждали від війни», який діє за фінансової підтримки Dei Sternsinger Kindermissionwerk, а реалізується спільними зусиллями програми «Освіта, формація та захист дітей» Карітасу України і обласного Карітасу Волині.

До кінця літа табір відвідають 420 дівчат і хлопців віком 10-17 років, які проживають в областях, які найбільше потерпають від війни в країні. Це місцеві діти та з внутрішньо переміщених сімей, а також ті, чії батьки є військовослужбовцями, загинули або зникли безвісти під час війни.

На другу зміну в «Парасольку» заїхала група із 70 дітей із Чернігова та Ніжина, яку зібрав Карітас Чернігів. На кожен наступний заїзд групи дітей формуватимуть також Карітас Берислав, Карітас Донецьк у місті Дніпро, Карітас Кам'янське, Карітас Краматорськ, Карітас Кривий Ріг, Карітас Кропивницький, Карітас Миколаїв, Карітас Одеса, Карітас Суми та Карітас Херсон. Пріоритет надається дітям, які відвідують Простори дружні до дитини, і після завершення табору ці діти продовжать відвідувати центри, де зможуть за потреби отримувати постійну психологічну підтримку.

Цього літа в «Парасольці» працюватимуть соціальний педагог, психолог та близько 30 молодих місцевих волонтерів. Разом персонал і волонтери здатні створити безпечне середовище та надавати психосоціальні послуги дітям у літніх таборах, сприяючи їхній психологічній реабілітації після травматичних подій та розвиваючи їхню емоційну стійкість.

«Під час першої зміни, на яку приїхали діти з Карітасу Житомир, працювало 5 волонтерів, – розповідає менеджер проекту з таборування в Карітасі України Ярослав Коваленко. – Перша половина кожного дня була присвячена психологічній програмі. Відвідування цих заходів було обов'язковим, а решту часу діти могли обирати види дозвілля і активностей залежно від своїх особистих уподобань – творчі майстер-класи, спорт, ігри, танці та інші види відпочинку».

Методологічно програма реабілітаційного табору базується на комплексному підході, що поєднує когнітивно-поведінкову терапію (КПТ), керовану афективну візуалізацію (ГАІ) та модель стратегій подолання кризових станів BASIC-Ph. Такий інтегративний підхід забезпечує баланс між емоційним, соціальним та когнітивним відновленням і дозволяє одночасно

працювати над усіма аспектами психологічного стану дитини, підтримуючи емоційну стабільність, знижуючи тривожність та покращуючи соціальну адаптацію.

Розташування табору в сільській місцевості на краю національного парку дозволяє включати елементи екотерапії для зміцнення імунітету і загального здоров'я дітей, а також природничої та екологічної освіти (спостереження за природою, навички поводження на воді, знайомство з тваринами, розвиток розуміння захисту навколишнього середовища).

Програма кожної табірної зміни складається з 10 послідовних занять. Вони охоплюють такі теми, як знайомство і створення безпечного простору, розпізнавання емоцій та тілесних реакцій, робота з негативними думками, уява як ресурс, символічна робота з переживаннями, розвиток соціальних навичок через рольові ігри, керування гнівом і тривогою, пошук внутрішніх ресурсів, вивчення особистих кордонів та підсумковий ритуал завершення.

Кожне заняття містить інструкції, вправи, техніки дихання, арт- і тілесні практики, елементи рольових ігор. Впроваджуються також техніки візуалізації, ведення щоденників, створення персоналізованих образів (острова, щита, капелюхів тощо), щоб допомогти дітям опрацювати свої переживання у м'якій, творчій формі. Значна увага приділяється рефлексії, усвідомленню особистих потреб та побудові стійкості.

Завдяки багатокомпонентному підходу програма не лише сприяє зниженню тривожності та покращенню емоційної регуляції, а й підсилює впевненість у собі, навички комунікації та взаємоповаги. Завершується курс ритуалом переходу, що закріплює відчуття досягнення і символічного зростання.

18.06.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/gidna-starist-cze-ne-utopiya-kruglyj-stil-vid-tymchasovogo-zhytla-do-staloyi-modeli-prozhyvannya-ta-doglyadu-rishennya-dlya-osib-starshogo-viku/>

Гідна старість це не утопія. Обговорення на круглому столі «Від тимчасового житла до сталої моделі проживання та догляду: рішення для осіб старшого віку»

«Гідна старість це не утопія, – переконана Наталія Крива, директорка департаменту соціальних програм Карітасу України. – Ми маємо достатньо профільних служб та організацій, аби покращити поточну ситуацію. Адже люди старшого віку – це дзеркало нашого суспільства».

Про це пані Наталія говорила на круглому столі «Від тимчасового житла до сталої моделі проживання та догляду: рішення для осіб старшого віку».

Захід відбувся 16-го червня до Дня захисту літніх людей. На ньому зібралися представники органів влади та громадського сектору, зокрема

Міністерства соціальної політики України, Кластеру координації та управління колективними центрами, Кластеру з питань захисту, надавачі соціальних послуг підтриманого проживання і стаціонарного догляду та Асоціації міст України.

Карітасу України важливо було зібрати ключових учасників допомоги літнім людям, аби обговорити, з якими викликами зіштовхуються потребуючі зараз та як їх найкраще вирішити державі та гуманітарним організаціям. Зокрема багато обговорювали практичне виконання експериментального проєкту Міністерства соціальної політики України – Постанови КМУ №888.

Ця Постанова дає можливість ВПО старшого віку та особам з інвалідністю надавати соціальні послуги стаціонарного догляду і підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною».

У круглому столі брали участь представники організацій з різних куточків України онлайн та наживо. Озвучували як позитивні враження від нововведень, так пропозиції змін у Постанову. Представники влади, у свою чергу, висловили повну готовність до спільного обговорення умов запровадження соціальних послуг у громадах.

«Жодна організація не впорається з допомогою літнім ВПО сама, – вважає Наталія Крива. – Тільки завдяки діалогу та співпраці державного сектору з громадським можна ефективно приймати виклики сьогодення».

За результатами цього круглого столу будуть проаналізовані озвучені позиції, аби надалі сформувати подальші формати роботи над покращенням підтриманого проживання для старших людей в Україні. Зі свого боку, ми, як Карітас України, раді, що всі учасники заходу відкриті для такої співпраці.

Заразом хочемо подякувати Альянсу Українських організацій громадянського суспільства за підтримку в організації круглого столу.

20.06.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/pidtrymka-shho-povertaye-oporu-yak-praczyuyut-prostory-druzhni-do-ditej-ta-kryzovi-czentry-u-mezhah-proyektu-zabezpechennya-povnoczinnogo-dostupu-do-zahystu-postrazhdalogo-vid-vijny-nasel/>

Підтримка, що повертає опору: як працюють Простори, дружні до дітей, та Кризові центри у межах проєкту “Забезпечення повноцінного доступу до захисту постраждалого від війни населення прифронтових районів України”

У часі війни мільйони українських родин пережили втрату безпеки, домівки, звичного життя. Саме тому Карітас України разом з Карітас Чернігов, Карітас Суми та Карітас Запоріжжя реалізує проєкт ЕСНО-3, щоб надати системну, професійну підтримку тим, хто цього потребує найбільше — дітям і дорослим, які постраждали від конфлікту.

Кризові центри: допомога у складних життєвих ситуаціях

Коли криза застає зненацька — важливо мати місце, де тебе вислухають, підтримають і допоможуть знайти рішення. Саме так працюють Кризові центри у рамках ЕСНО-3.

У складі стаціонарних та мобільних КЦ працюють:

- кризові консультанти,
- кейс-менеджери,
- психологи,
- юристи та менеджери з адвокатури.

Бенефіціари можуть звернутися самостійно або бути скерованими з інших служб. Уже з першого контакту (через call-центр чи адміністратора) людину супроводжують: від оцінки ситуації — до надання послуг або перенаправлення до потрібних структур.

У кризових ситуаціях клієнти отримують:

- первинну психосоціальну підтримку;
- кейс-менеджмент і консультації щодо захисту прав;
- юридичну допомогу (оформлення документів, соціальні виплати, опіка тощо);
- при потребі — грошову підтримку.

Ключова мета — повернути людині контроль над життям, допомогти впоратися зі стресом і знайти реальні шляхи подолання складних обставин.

Простори, дружні до дітей: безпечне місце для розвитку і підтримки

У рамках проєкту діють Простори, дружні до дітей — спеціалізовані центри, де діти можуть не лише гратися та відпочивати, а й отримати необхідну психологічну, освітню та соціальну допомогу.

Над цим щодня працює мультидисциплінарна команда:

дитячі психологи, логопеди, соціальні педагоги, аніматори, фахівці із захисту прав дітей.

Діяльність Просторів охоплює:

- індивідуальні та групові заняття з психологом і логопедом;
- курси англійської та української мови;
- підготовку до школи та іспитів;
- розважальні заходи (вистави, вечірки, табори);
- тренінги для батьків та фахівців соціальної сфери;
- виїзні консультації у громади.

Простори охоплюють дітей з найбільш вразливих категорій: тих, хто постраждав від війни, з багатодітних родин, дітей із хронічними хворобами чи інвалідністю, а також внутрішньо переміщених осіб.

Виклики, з якими звертаються діти та батьки: тривожність, страхи, заїкання, булінг, проблеми в батьківсько-дитячих стосунках, адаптація до офлайн-освіти після дистанційного навчання.

Команда фахівців використовує сучасні методи (КПТ, арт-терапія, пісочна терапія), щоб знайти ефективне рішення для кожного.

Результати, які говорять самі за себе

Завдяки діяльності Просторів, дружніх до дітей, та Кризових центрів у трьох регіонах — Сумській, Чернігівській та Запорізькій області — за час реалізації проекту допомогу отримали 16 385 бенефіціарів.

Це не лише цифра. Це історії дітей, які знову посміхаються. Це родини, які відчули підтримку. Це кроки до відновлення та внутрішньої стійкості в умовах невизначеності.

Проект фінансується Європейським Союзом та Карітасом Австрії.

20.06.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-skhid-sos-u-trijczy-lideriv-vseukrayinskoyi-blagodijnosti-za-rezultatamy-konkursu-blagodijna-ukrayina-2024/>

БФ «Схід SOS» у трійці лідерів всеукраїнської благодійності за результатами конкурсу «Благодійна Україна-2024»

Кожен із понад 3900 днів війни, що триває з 2014 року, ставить перед нашою командою новий виклик. У 2024-му ми розбудовували повний цикл евакуації з Донецької області зі супроводом постраждалих до постійного місця проживання, системно допомагали рятувальникам та прифронтовим громадам, ремонтували геріатричні заклади і устатковували укриття на усіх підконтрольних Уряду України територіях, а також розгортали надання екстреної психосоціальної та юридичної допомоги безпосередньо на місцях обстрілів. Дякуємо усім, хто підтримує наші зусилля. Ця нагорода – визнання для всіх наших колег, які працюють там, де на нас чекають.

У 2024 році БФ «Схід SOS» продовжив евакуацію з прифронтових районів Херсонщини, Сумщини та Донеччини. Із серпня команда надає логістичні, психологічні та юридичні послуги на транзитному пункті в Павлограді, через який до безпеки виїхали 15 тисяч евакуйованих. Ми підтримували школи та освітян, документували воєнні злочини, розвивали мережу просторів психосоціальної та юридичної підтримки «Затишно спресе» і надання послуг у прифронтових громадах. Працювали над відновленням житла в громадах Донеччини та Харківщини, облаштовували геріатрії й прихистки для розселення евакуйованих людей старшого віку та з інвалідністю, проводили моніторинги місць тимчасовго проживання і надавали благодійну підтримку постраждалим громадам.

10 червня було визначено переможців цього річного Національного конкурсу «Благодійна Україна-2024» – «Благодійність на захисті України». Серед 1790 заявок, які надійшли на електронну адресу конкурсу, в 26 номінаціях визначено по три переможці.

Також щиро вітаємо наших давніх партнерів – БФ «Право на захист» із першим місцем, а БФ «Рокада» – з другим у номінації «Всеукраїнська благодійність». Разом ми допомагаємо тим, хто цього найбільше потребує.

18.06.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/kramatorsk-dopomahaie-ditiam/>

«Охоплюємо тисячу дітей на рік»: як уродженець Краматорська допомагає дітям, які постраждали від війни

З початку повномасштабного вторгнення айтивець Євген Моїсєєв зі своєю командою направив сили на підтримку переселенців. Громадська організація «Гоу френдс», яку він очолює, реалізувала сім соціальних проєктів. Один із них — безплатне навчання та майстер-класи з профорієнтації для дітей, які постраждали від війни.

Східний Варіант дізнався докладніше, як працює таке рішення.

У чому проблема?

Підтримка дітей під час повномасштабної війни з росією

Війна, розв'язана росією, безумовно мала руйнівний вплив на українських дітей. Станом на осінь 2024 року в Україні зареєстровано понад 4,6 млн вимушених переселенців, 906 тисяч із них — це діти, йшлося в статистиці Міністерства соціальної політики. За даними Офісу Генерального прокурора на початок червня 2025 року, 631 дитина загинула в Україні через війну, ще 1971 — отримала поранення.

У сьогоденні реаліях діти в Україні втрачають рідні домівки — місця, які вважали безпечним простором. Вимушено вони разом із батьками переїжджають у сусідні області або за кордон, втрачають звичний ритм життя, друзів, школу. До цього додається постійна тривога за батьків та рідних, за власне майбутнє. Є ті, хто втратив близьких та переживає глибоку травму.

В умовах пригнічення один із найкращих способів відволікти дитину — дати їй нові сенси. Змотивувати до дії, яка поверне відчуття контролю над життям і дозволить знов відчувати радість.

Яке рішення?

ІТ-фахівець Євген Моїсєєв народився в Донецькій області, навчався в школі-інтернаті Маріуполя. Останні 15 років перед початком повномасштабного вторгнення жив у Києві, розвивав власну ІТ-компанію та громадську організацію, яка допомагала дітям із незахищених категорій отримали якісну ІТ-освіту.

У лютому 2022 року Євген разом із дружиною Юлією та чотирма дітьми виїхав до міста Стрий. З перших днів великої війни він спостерігав, як на Львівщину з прифронтових областей приїжджали тисячі людей. Усі потребували місць для ночівлі, житла, працевлаштування, гуманітарної допомоги. Тому Євген вирішив направити сили на підтримку постраждалих.

Понад рік команда Євгена орендувала два санаторні комплекси в Моршині. У ній переселенцям надавали місця для проживання, забезпечували

харчуванням, гуманітарною, психологічною, юридичною та медичною допомогою. Загалом санаторій прийняв близько 170 людей.

«Ми надавали не лише житло. Для дітей, які проживали, працював власний дитячий садок, дитячі кімнати з вихователями, психологами, кухарями. На всіх місцях працювали переселенці. Із часом утримувати санаторії стало важко, зокрема через дуже дорогі комунальні послуги. Тож навесні 2023 року наші партнери допомогли нам розселити людей із санаторіїв по квартирах. Дехто виїхав за кордон, дехто — повернувся додому. Для тих, хто за соціальним статусом не могли отримати допомогу від партнерів із квартирою, ми орендували три будинки, де поселили 12 сімей. Деякий час допомагали їх утримувати. Але із часом люди роз'їхалися», — розповідає Євген Моїсєєв.

За ініціативи «Гоу френдс» у селі Горішнє Моршинської громади почали зводити великий будинок. За первинною метою, після завершення робіт переселенці мали отримати тут житло. У будівництві брали участь самі ВПО, які отримували за це повноцінну зарплату. Поруч із будинком заснували мультифункціональну ЕКОферму, яка працює і зараз. Сьогодні тут працюють чотири переселенці: вони доглядають тварин, врожай та прилеглу територію. Продукцію, яку тут виробляють, вдається продавати деяким замовникам.

«Зараз у будинку роблять каналізацію. Спочатку він дійсно планувався, як для довгострокового проживання переселенців. Однак за ці роки все змінилося. Сьогодні переселенці шукають житло там, де є робота, де є школи та дитячі садочки. Тому це місце, хоч воно й серед природи, не зовсім підходить. Тому ми його перепрофілювали. Уже цього року ми будемо проводити тут 10-денні заїзди ІТ-табору для наших дітей. У серпні ми плануємо проводити перший заїзд. З осені, як ми плануємо, тут зможуть проходити реабілітацію наші захисники», — ділиться Євген Моїсєєв.

Як це працює?

Тепер у будинку села Горішнє проходять ІТ-табори для дітей. Перші заїзди планують почати вже в серпні цього року.

На дітей очікує активна освітньо-розважальна програма. Вони будуть не просто відпочивати, а ще і вчитися інформаційним технологіям (ІТ), роботі з комп'ютерами та програмами. Наприкінці табору кожен відвідувач та відвідувачка підготують власний стартап-проект. Автори найкращих робіт отримують можливість навчатися в ІТ-академії «GoFriends».

«Ми всьому вчимо. У нас більше освітні табори. Підлітки від 14 років, якщо вони мають хист, то ми їх запрошуємо. За один заїзд табір зможе відвідати 50–55 дітей. Це діти із соціальних категорій: без батьків, діти-переселенці, діти загиблих військовослужбовців, діти з малозабезпечених чи багатодітних родин. Тобто наші табори, перш за все, ставлять за мету допомогти тим, кому важко. Дати якісну ІТ-освіту», — розповідає Євген Моїсєєв.

У будинку, який майже готовий, облаштовано 20 житлових кімнат на 4-х осіб з окремими туалетами та душовими. Облаштовані загальні зали, їдальня

та кухня. У дворі — волейбольне та футбольне поле, дитячі майданчики, батути, гойдалки. Для відвідувачів проводитимуть екскурсії горами та походи.

Зводити будинок та фінансувати майбутні заїзди допомагають міжнародні партнери, каже Євген. З їхньою допомогою такі табори для дітей є абсолютно безплатними.

Окрім таборів, команда Євгена проводить благодійні майстер-класи з профорієнтації для дітей-переселенців, дітей без батьків, дітей військовослужбовців та тих, хто проживає в складних життєвих обставинах. Відвідувачів навчають навичок у web-дизайні, маркетингу, SMM, програмуванні, IT-рекрутингу. Усі гості майстер-класу зможуть безплатно, протягом року, навчатися на online-курсах GoFriends IT Academy та освоїти IT/Digital професію.

Минулого тижня такий майстер-клас уже пройшов у Києві. Найближчий відбудеться в Стрию Львівської області 28 червня.

«Діти — наше майбутнє», — каже Євген Моїсєєв. Зараз, в умовах війни вони переживають складний період. Особливо, якщо війна торкнулася їх особисто. Тому важливо давати дітям можливості для розвитку та майбутнього, щоб у свідомому віці вони працювали, сплачували податки, розвивали країну.

«Через наш соціальний центр, де надавали місця проживання для переселенців, пройшло близько 2,5 тисячі людей. Через соціальний шелтер ми годували щодня 500 людей протягом року. Дали робочі місця 35 людям. Завдяки освітнім таборам та майстер-класам із профорієнтації ми охоплюємо 800–1000 дітей на рік. Ми віримо в перемогу, тому займаємося підлітками, допомагаємо їм обрати професію та реалізуватися в житті. Це наша велика місія», — каже Євген.